

TARTALOM

<i>Előszó</i>	1
1. Az 1892. évi román Memorandum magyar sajtó- és országgyűlési visszhangja.	
A. 1892 jún. 1. A román nemzeti párt vezetőinek levele a berlini Kreuzzeitung főszerkesztőjéhez.....	5
B. 1892 jún. 2. Az erdélyi szabadelvű kormányajtó közleménye a román Memorandumról: „Hol vannak a hazafias románok?”.....	7
C. 1892 jún. 11. A „Budapesti Hírlap” a román Memorandumról.....	8
D. 1892 júl. 13. Ugron Gábor felszólalása és interpellációja az 1892. évi román Memorandum tárgyában.....	11
E. 1892 júl. 14. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter válasza és Ugron Gábor viszontválasza az 1892. évi román Memorandum tárgyában.....	13
2. Iratok a Replika-ügy történetéhez.	
A. 1892 jún. 17. Budapesti román egyetemi hallgatók nyílt levele Horváth Gyulához, a Magyar Hírlap szerkesztőjéhez és annak válasza a Replika-ügyben.....	18
B. 1893 márc. 31. A „Népszava” közleménye a Replika-ügyben.....	21
C. 1893 jún. 21. A „Luminatoriul” híradása a Replika szerzői elleni eljárásról.....	24
D. 1892 júl. 29. A Luminatoriul a román egyetemi ifjúság válaszáról.....	24
E. 1893 szept. 1. A Tribuna beszámolója a Replika-pör kolozsvári tárgyalásáról.....	26
3. 1892 aug. 19. A függetlenségi sajtó bírálata a horvát ellenzék magatartásáról az 1892. évi horvát felirati vitában.....	27
4. A nemzetiségi kérdés a közösügyi bizottság 1892. és 1893. évi külügyi vitáiban.	
A. 1892 okt. 19. Falk Miksa beszéde a közösügyi bizottság 1892. évi külügyi vitájában.....	29
B. 1892 okt. 19. Ugron Gábor beszéde a közösügyi bizottság 1892. évi külügyi vitájában.....	30
C. 1893 jún. 13. Ugron Gábor felszólalása a közösügyi bizottság 1893. évi külügyi vitájában.....	31
5. 1892 nov. 3. Hieronymi Károly képviselői búcsúbeszéde zombolyai választói előtt.....	32
6. Iratok az 1892. évi karlócai gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus történetéhez.	
A. 1892 nov. 8. Branković György patriarcha „hódolatnyilvánítása” br. Nikolics Fedor kir. biztos előtt az 1892. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus nevében a kongresszus első rendes ülésén.....	34
Melléklet: „A karlóczai szerb görög keleti metropolia területén a szerb görög keleti nemzeti egyházi önkormányzat szervezéséről szóló szabályzati javaslat. Általános határozmányok”.....	35
B. 1892 nov. 10. Stevan Jovic szerb radikális párti kongresszusi képviselő nyilatkozata az 1892. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus nov. 10-i ülésén.....	39
C. 1892 nov. 19. Polit-Dasančić Mihály beszéde a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus nov. 19-i ülésén.....	40

D. 1892 nov. 28. Az 1892. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus ellenzékének tiltakozása a kongresszusi szervezet módosítása tárgyában.....	48
E. 1892 nov. 28. Minisztertanácsi határozat az 1892. évi szerb nemzeti-egyházi kongresszus elnapolásáról	48
F. 1892 dec. 2. A „Zastava” közleménye az 1892. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus elnapolásáról: „Elnapolták a kongresszust”.....	49
G. 1893 márc. 19. Az 1893 márc. 7/19-én Nagybecskerekén tartott szerb radikális párti választói népgyűlés határozatai a nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása és az egyházi politikai reformok tárgyában	50
H. 1893 szept. 5. Branković György patriarcha levele gr. Csáky Albin vallás és közoktatásügyi miniszterhez a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívásának elhalasztása tárgyában	52
I. 1893 szept. 16. Miniszterelnöki átirat a vallás és közoktatásügyi miniszterhez a horvát bán véleményéről a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszussal kapcsolatban	52
J. 1893 okt. 6. Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztése az uralkodóhoz a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus elhalasztása tárgyában	53
7. 1892 dec. 13. Wekerle Sándor miniszterelnök a nemzeti érzület túlhajtásáról a költészetvitában	55
8. 1892 dec. 17. Mudroň Pál védőbeszéde a pozsonyi törvényszék mint esküdtbíró előtt Hurban Vajanský Szvetozár 1892. évi sajtópörében.....	56
9. A telepítési törvényjavaslat.	
A. 1892 dec. 19. A román nemzetiségi sajtó a telepítés ügyében eljáró román küldöttség budapesti útjáról	65
B. 1893 febr. 21. Gr. Bethlen András földművelésügyi miniszter átirata gr. Csáky Albin vallás és közoktatásügyi miniszterhez a telepítésről szóló törvényjavaslat tárgyában	67
C. 1893 ápr. 25. „A telepítésről” szóló törvényjavaslat indokolása.....	67
D. 1894 jan. 16. Ugron Gábor felszólalása a telepítési törvényjavaslat képviselőházi vitájában	71
E. 1894 jan. 16. Gr. Bethlen Gábor felszólalása a telepítési törvényjavaslat képviselőházi vitájában	72
10. A „Romänische Revue” 1892. évi elkobzása.	
A. 1892 dec. 22. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter átirata Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez a „Romänische Revue” folyóirat karánsebesi elkobzása alkalmával elkövetett szabálytalanságról	74
B. 1893 márc. 12. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter átirata Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez a „Romänische Jahrbücher” folyóirat hatósági ellenőrzése tárgyában	75
11. Iratok a községi és felekezeti népiskolai tanítók fizetése rendezéséről szóló törvényjavaslat történetéhez.	
A. 1892 dec. 15. A „Telegraful Român” véleménye a népiskolai tanítók fizetésrendezéséről szóló miniszteri javaslatról	76
Melléklet: 1892 febr. 29. Indokolás „A községi, valamint a hitfelekezetek által fenntartott elemi iskolákban működő tanítók (tanítónők) fizetésének rendezéséről” szóló törvényjavaslathoz (Részlet).....	78
B. 1893 márc. 15. A pénzügyi bizottság jelentése „a községi, valamint a hitfelekezetek által fenntartott elemi iskolákban működő tanítók és tanítónők fizetésének rendezéséről” szóló törvényjavaslat tárgyában	80
C. 1893 ápr. 27. Kovács Albert beszéde a községi és felekezeti iskolákban működő tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat képviselőházi vitájában	83
D. 1893 ápr. 27. Hock János beszéde a községi és felekezeti iskolai tanítók fizetésének rendezéséről szóló kormányjavaslat képviselőházi vitájában	85
E. 1893 máj. 29. Mețianu János aradi román gör. kel. püspök beszéde a felekezeti népiskolákban működő tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	88

F. 1893 máj. 29. Roman Miron gör. kel. román érsek-metropolita felszólalása a felekezeti iskolákban működő tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában.....	90
G. 1893 máj. 29. Gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter felszólalása a felekezeti iskolákban alkalmazott tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában.....	92
H. 1894 dec. 10. Nagy-Küküllő vármegye közigazgatási bizottságának jelentése gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszternek a megye területén működő gör. kat. tanítók segélyügye tárgyában.....	96
12. Miniszteri iratok az 1893. évi gör. kat. román érsekválasztás és annak uralkodói megerősítése ügyében.	
A. 1893 jan. 3. Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) elnökségének levele gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a gyulafehérvári és fogarasi gör. kat. érseki szék betöltése tárgyában.....	96
B. 1893 okt. 31. Br. Eötvös Loránd vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése az uralkodóhoz Mihali Viktor megválasztott balázsfalvi gör. kat. érsek-metropolita megerősítése ügyében.....	99
C. 1895 máj. 6. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Mihali Viktor balázsfalvi gör. kat. érsek beiktatása ügyében.....	100
13. A nemzetiségi szervezkedés ügye 1893-ban. (Az 1895. évi nemzetiségi kongresszus előzményei.)	
A. 1893 jan. 14. Gr. Bethlen Gábor beszéde a nemzetiségi szervezkedésről a belügyi költségvetés képviselőházi vitájában.....	101
B. 1893 jan. 25. A „Tribuna” cikke a nemzetiségek szövetségéről.....	103
C. 1893 dec. 17. A román nemzetiségi sajtó híradása a nemzetiségi egyetemi ifjúság budapesti találkozójáról.....	104
14. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok és a nemzetiségek.	
A. 1893 márc. 14. Brassó vármegye főispánjának jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a kormány egyházpolitikai programjának fogadtatásáról.....	106
B. 1893 márc. 24. Thalmann Gusztáv szebeni főispán és címzetes szász comes jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a kormány egyházpolitikai programjának szebeni szász körökben való fogadtatásáról.....	108
C. 1893 márc. 30. A függetlenségi sajtó közleménye: „A nemzetiségek egyházpolitikai mozgalma”.....	108
D. 1893 ápr. 17. Az erdélyi ev. országos konzisztórium felirata a magyar minisztériumhoz a kormány egyházpolitikai programja tárgyában.....	110
E. 1893 máj. 21. A gör. kel. szerb püspöki kar felterjesztése az uralkodóhoz és Wekerle Sándor miniszterelnökhöz a kormány egyházpolitikai programja tárgyában, egy melléklettel.....	114
Melléklet: A gör. kel. szerb püspöki kar felirata Wekerle Sándor miniszterelnökhöz a kormány egyházpolitikai programja tárgyában.....	115
F. 1893 jún. 16. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a kormány egyházpolitikai programjának fogadtatásáról Újvidék törvényhatósági bizottságában.....	119
G. 1894 febr. 20–26. A nemzetiségi kérdés a polgári házasságról szóló törvényjavaslat képviselőházi vitájában.....	120
H. 1894 febr. 27. A szász választókerületek országgyűlési képviselőjének nyilatkozata az egyházpolitikai javaslatok ügyében.....	123
I. 1894 ápr. 22. Az „Egyetértés” az 1894 ápr. 20-i karlócai szerb népgyűlés határozatairól: „Szerbek a reformok ellen”.....	129
J. 1894 máj. 5. Az 1894. évi aradi román gyűlés és határozatai.....	131
K. 1894 máj. 8. Branković György szerb gör. kel. patriarcha beszéde a polgári házasságról szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában.....	131

L. 1894 máj. 9. Roman Miron gör. kel. román érsek-metropolita beszéde a polgári házasságról szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	133
M. 1894 máj. 9. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter felszólalása a polgári házasságról szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	135
N. 1894 máj. 10. Wekerle Sándor miniszterelnök felszólalása a polgári házasságról szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	136
15. Iratok a „Magyarországi Tót Közművelődési Társulat” és a kormányzat kapcsolatáról.	
A. 1893 márc. 23. Császka György püspök, a „Magyarországi Tót Közművelődési Társulat” elnökének jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek az egyesület működése tárgyában	138
B. 1893 márc. 27. Császka György, a „Magyarországi Tót Közművelődési Társulat” elnökének jelentése az egyesület sajtótevékenysége tárgyában	139
16. Iratok a nemzetiségi pénzügyintézetek tárgyában.	
A. 1893 márc. 30. Justh Kálmán Turóc megyei főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a turócszentmártoni szlovák takarékpénztár ügykezelése tárgyában, 1 melléklettel	141
Melléklet: A turócszentmártoni részvény-takarékpénztár (Turč. sv. martinská učast. sporitelňa) igazgatóságának jelentése az 1892. évről	142
B. 1893 júl. 13. Zeyk Dániel alsófejérmegyei főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek az erdélyi román pénzügyintézetek és az Osztrák–Magyar Bank közötti kapcsolatok felvételének megakadályozása tárgyában	144
C. 1893 aug. 1. Wekerle Sándor pénzügyminiszter átirata Hieronymi Károly belügyminiszternek a nemzetiségi pénzügyintézetek és az Osztrák–Magyar Bank között létesítendő kapcsolatok meggátálása tárgyában	144
D. 1894 aug. 16. Hieronymi Károly belügyminiszter átirata a kereskedelemügyi miniszterhez a román nemzetiségi bankok tevékenységének helyi pénzügyintézetek útján történő ellensúlyozása tárgyában	145
17. A „magyar nemzetiségi politika feladatai” az 1893. évi költségvetési vitában.	
A. 1893 ápr. 25. Bartha Miklós beszéde és Hegedűs Sándor előadó válasza a nemzetiségi kérdéstről a képviselőház költségvetési vitájában	146
B. 1893 ápr. 25. Ugron Gábor beszéde a nemzetiségi kérdéstről a képviselőház költségvetési vitájában	151
C. 1893 máj. 3. J. Russu Șirianu, a „Tribuna” szerkesztőjének nyílt levele Bartha Miklós országgyűlési képviselőhöz, a kolozsvári „Ellenzék” főszerkesztőjéhez	153
18. 1893 máj. 19. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter felszólalása a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés főrendiházi vitájában	155
19. Az 1893. évi szebeni román nemzeti konferencia.	
A. 1893 júl. 4. A „Luminatoriul” az 1893 júl. 9-re összehívott szebeni román nemzeti konferencia betiltásáról	157
B. 1893 júl. 25. Az 1893. évi szebeni román nemzeti konferencia és programja	158
C. 1893 szept. 18. Thalmann Gusztáv Szeben megyei főispán és címzetes szász comes jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek az 1893 júliusi nagyszebeni román nemzeti gyűlés résztvevőiről	160
D. 1893 szept. 26. Br. Bornemissza Károly Szolnok-Doboka megye főispánjának jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek az 1893. évi szebeni román nemzeti gyűléssel kapcsolatban Mihali Tivadar politikai magatartásáról	161
E. 1893 okt. 16. Br. Apor Gábor Nagykovács megye főispánjának jelentése a nagyszebeni román nemzeti gyűlés megyei résztvevőiről	162
F. 1893 okt. 30. Jakabffy Imre Krassó-Szörény megyei főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek az 1893 július 23-i szebeni román nemzeti gyűlés megyei résztvevőiről, 1 melléklettel	163

20. A „Stráža” újvidéki szerb lap indulása és Branković György patriarcha ügye.	
A. 1893 júl. 9. Miletić Slávko, Miletić Szvetozár fiának nyilatkozata a Stráža újvidéki szerb lap bejelentése tárgyában	164
B. 1893 júl. 14. A „Zastava” szerkesztőségének tiltakozó nyilatkozata Stevan Jović „Stráža” című lapja ügyében.....	165
C. 1894 febr. 6. Branković György karlócai gör. kel. szerb patriarcha nyilatkozata a „Stráža” újvidéki szerb lapnak személye elleni támadása ügyében.....	166
21. Az 1893. évi „borossebesi királyi válaszok” képviselőházi vitája.	
A. 1893 aug. 22. Fábián László Arad megyei főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek Pável Mihály nagyváradi gör. kat. püspök borossebesi audienciája tárgyában.....	168
B. 1893 aug. 24. Papp Ignáth aradi gör. kel. egyházmegyei ülnök bejelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a Borossebesen tisztelgő gör. kel. román egyházmegyei küldöttség tárgyában	169
C. 1893 szept. 10. Mețianu János aradi gör. kel. püspök üdvözlő beszéde és a király válasza a borossebesi fogadás alkalmával	170
D. 1893 szept. 10. Pável Mihály nagyváradi gör. kat. püspök üdvözlő beszéde és a király válasza a borossebesi fogadás alkalmával.....	171
E. 1893 okt. 5. A kérvényi bizottság jelentése és Bartha Miklós határozati javaslata a borossebesi királyi válaszok ügyében	171
F. 1893 okt. 5. Részletek gr. Apponyi Albert beszédéből és határozati javaslatából a borossebesi királyi válaszok ügyében.....	173
G. 1893 okt. 5. Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozata a kormány nemzetiségi politikájáról a borossebesi királyi válaszok ügyével kapcsolatban.....	176
H. 1893 okt. 6. Hieronymi Károly nyilatkozata a kormány nemzetiségi politikájáról a borossebesi királyi válaszok ügyével kapcsolatban	180
I. 1893 dec. 13. Drakulics Pál felszólalása és Wekerle Sándor miniszterelnök válasza a nemzetiségi kérdés tárgyában a „borossebesi királyi válaszok” képviselőházi vitájával kapcsolatban	184
22. 1893 szept. 14. Az 1893. évi szebeni szász központi választmány ülésének beszámolója.....	187
23. Tisza István nagyváradi beszéde és határozati javaslata a román nemzetiségi kérdés tárgyában.	
A. 1893 szept. 19. Tisza István határozati javaslata a Bihar megyei szabadelvű párt értekezletén a párt közlönyének a román kérdésben tanúsított helytelen magatartása tárgyában	190
B. 1893 szept. 19. A „Szabadság” nagyváradi kormánypárti lap szerkesztőségének nyilatkozata a lapnak a román kérdésben tanúsított magatartása és az ezt helytelenítő párt-határozat tárgyában	191
C. 1893 szept. 20. Tisza István határozati javaslata a román kérdésben Bihar megye közgyűlésén	193
24. Az „1879: XVIII. tc. követelményeinek meg nem felelő” tanerők ellen hozott kultuszminiszteri rendeletek és visszhangjuk.	
A. 1893 szept. 25. „A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 43 760. számú rendelete a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. tc. követelményeinek meg nem felelő tanítók és népiskolák ügyében teendő intézkedések tárgyában.....	196
B. 1893 szept. 29. A szegedi kir. főügyészség átíratva Szilágyi Dezső igazságügy-miniszterhez román tanítók ellen indítandó sajtópörök tárgyában	197
C. 1894 jan. 20. „A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 3812. számú rendelete a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. törvénycikk követelményeinek meg nem felelő tanítók és népiskolákkal szemben követendő eljárás tárgyában”.....	199
D. 1894 márc. 15. „A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 13 246. szám alatt valamennyi kir. tanfelügyelőséghez intézett rendelete a nem-magyar ajkú tanítók- és tanítónő jelöltek írásbeli és szóbeli vizsgálati eredményének megítélése tárgyában”.....	199

E. 1894 márc. 27. „A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 13 248 számú rendelete a nem magyar tannyelvű tanító- és tanítónőképző intézetekben tartandó képesítő vizsgálatok alkalmával a vizsgálatot tevő magyar nyelvű képességének megbírálása tárgyában”	200
F. 1896 ápr. 15. Kiss Gyula igazságügyminisztériumi min. tanácsos jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek Nicora Vaszilie henningfalvi gör. kat. tanító és társai „nemzetiségi izgatása” ügyében	201
G. 1897 márc. 16. Mihali Viktor gyulafehérvári és fogarasi gör. kat. érsek és metropolita jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek Nicora Vaszilie henningfalvi gör. kat. tanító „nemzetiségi izgatás” címén folyó fegyelmi ügyében	202
25. A román „mérsékeltek” 1893. évi temesvári sajtóértekezlete.	
A. 1893 okt. 7. A „Luminatorul” híradása, az 1893 okt. 1-i temesvári román sajtóértekezletről	203
B. 1893 okt. 7. A „Dreptatea” román hírlap alapítójának nyilatkozata a temesvári román konferenciáról	205
C. 1893 jan. 23. A „Telegraful Român” közleménye a román „mérsékeltek” politikájáról	205
26. 1893 okt. 30. Kolozs megye felirata a képviselőházhoz a román nemzetiségi kérdés tárgyában	207
27. Madarász József interpellációja és gr. Csáky Albin kultuszminiszter válasza az egyházi személyek magyar nyelvtudása és az egyházi anyakönyvezés nyelve tárgyában.	
A. 1893 okt. 14. Madarász József interpellációja a lelkészeknek a magyar nyelvben való jártassága tárgyában	217
B. 1893 dec. 2. Gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban a Madarász József interpellációjára adandó válasz tárgyában	219
C. 1893 dec. 14. Gr. Csáky Albin közoktatásügyi miniszter válasza Madarász József interpellációjára és Madarász József viszontválasza	219
D. 1895 nov. 27. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter kimutatása a hazai felekezetek nyelvhasználata tárgyában	220
28. Horváth Gyula vezércikke a nemzetiségek békés együttélésének és együttműködésének lehetőségéről	224
29. Iratok az 1894. évi kolozsvári Memorandum-pör történetéhez.	
A. 1893 dec. 6. Vita Sándor kolozsvári főügyész vádlevele a Memorandum pörben	226
B. 1893 dec. 21. A román nemzetiségi sajtó híradása a Memorandum-pör indulásáról	231
C. [1893 dec. 23.] Coroianu Gyula előterjesztése a kolozsvári törvényszék elnökéhez a Memorandum-pör tárgyában	233
Cs. 1894 ápr. 3–4. A Román Nemzeti Párt központi bizottságának nyilatkozata	234
D. 1894 máj. 9. A Román Nemzeti Párt központi bizottságának távirata az uralkodóhoz	236
E. 1894 máj. 6. Belügyminiszteri utasítás Kolozsvár polgármesteréhez nemzetiségpolitikai tárgyú táviratok feladásának kiderítése tárgyában	236
F. 1894 máj. 9. A nemzetiségi sajtó tudósítása a Memorandum-pör első napjáról	237
G. 1894 máj. 9. A Memorandum-pör vitája a képviselőházban	238
Gy. 1894 máj. 12. A bécsi román küldöttség német nyelvű „felségfolyamodványa” a kabinetiroda útján az uralkodóhoz	244
H. 1894 máj. 12. Ifj. Gr. Andrassy Gyula belügyi államtitkár átírata gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Memorandum-pörrel kapcsolatban a balázsfalvi gör. kat. főgimnáziumra vonatkozó előzetes intézkedések tárgyában	245
I. 1894 máj. 17. Wekerle Sándor miniszterelnök átírata gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a román nemzetiségi ügyekben tartandó miniszterelnökségi értekezlet tárgyában	246
J. 1894 máj. 18. Gr. Bélydy Ákos Kolozs megyei főispán bizalmas jelentése a belügyminiszternek a Balázsfalvára összehívott gör. kat. zsinatnak a Memorandum-pör keltette hangulat következtében való elhalasztása tárgyában	246

K. 1894 máj. 19. Br. Szentkereszty György Hunyad megyei főispán jelentése Hieronymi Károly belügyminiszternek a Memorandum-pör idején foganatosított rendkívüli megyei intézkedésekről	247
L. 1894 máj. 21. Zeyk Dániel Alsó-Fehér megyei főispán átirata gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a balázsfalvi gör. kat. főgimnáziummal kapcsolatos rendelet tárgyában	248
M. 1894 máj. 23. Brandt József, a kolozsvári egyetem rektorának jelentése gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Memorandum-pör tárgyalásával kapcsolatos előzetes intézkedéseiről	250
N. 1894 máj. 24. Moldován M. János balázsfalvi káptalani helynök levele gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Balázsfalvára egybehívott gör. kat. főgyházmegyei zsinat elhalasztása tárgyában	250
Ny. 1894 máj. 24. A nemzeti párti sajtó a Memorandum-pörről.....	251
O. 1894 máj. 25. A Román Nemzeti Párt központi bizottságának Rațiu János által a kolozsvári törvényszék előtt elmondott nyilatkozata	252
Ö. 1894 máj. 26. A függetlenségi sajtó közleménye: „A kolozsvári ítélet”	254
P. 1894 máj. 27. A „Tribuna” közleménye a Memorandum-pörben hozott ítéletről	256
R. 1894 máj. 29. Erdély Sándor igazságügyi államtitkár átirata Hieronymi Károly belügyminiszterhez a Memorandum-pörben hozott ítélet tárgyában.....	257
S. 1894 máj. 30. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter átirata Hieronymi Károly belügyminiszterhez a Memorandum-pörrel kapcsolatban visszatartott táviratok ügyében.....	258
Sz. 1894 máj. 30. Pázmándy Dénes interpellációja, Hieronymi Károly belügyminiszter válasza és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter felszólalása a Memorandum-pörrel kapcsolatos nemzetiségi agitáció tárgyában	258
T. 1894 jún. 1. Az erdélyi, magyarországi és bánáti román főiskolai ifjúságnak a Román Nemzeti Párt végrehajtó bizottságához intézett nyilatkozata.....	264
U. 1894 jún. 1. Brandt József a kolozsvári egyetem rektorának jelentése az egyetem román hallgatóinak nemzetiségi felhívása tárgyában	265
Ü. 1894 jún. 4. Gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedései a Memorandum-pör alkalmából román egyetemi hallgatók által kiadott nemzetiségi felhívások tárgyában	266
V. 1894 júl. 8. Oberschall Adolf, a m. kir. Curia elnökének átirata Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez a Rațiu János és társai elleni pörben, 1 melléklettel.....	268
W. 1894 júl. 12. Lobmayer István szegedi kir. főügyész jelentése Szilágyi Dezső igazságügyminiszternek a „Dreptatea” című temesvári román lapnak a Memorandum-pör ítéletét bíráló közleménye tárgyában	269
X. 1894 júl. 20. Belügyminisztériumi átirat Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez a Memorandum-pörrel kapcsolatban Brassóban eszközölt házkutatások tárgyában	269
Y. 1894 okt. 8. Hatzinger Sándor, a szegedi államfogház igazgatójának jelentése a Memorandum-pör elíteltjeinek politikai kapcsolatai tárgyában	270
Z. 1894 dec. 30. Lobmayer István szegedi kir. főügyész jelentése Szilágyi Dezső igazságügyminiszternek Branisce Valér, a „Dreptatea” szerkesztője elleni sajtópörben hozott ítélet tárgyában	272
Zs. 1895 febr. 15. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a „Liga Culturală” nemzetiségi izgatásai tárgyában.....	272
30. 1894 jan. 11. A Beszterce-Naszód megyei felfüggesztett szász tanítók ügye	273
31. Iratok Hieronymi belügyminiszter nemzetiségi politikájához.	
A. 1894 jan. 15. Hieronymi Károly belügyminiszter indítványa a minisztertanácsban az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesületnek (EMKE) adandó kedvezmények tárgyában.....	275
B. 1894 febr. 5. Hieronymi Károly belügyminiszter átirata gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a románok lakta vármegyékben létesítendő állami népiskolák ügyében	276

C. 1894 ápr. 17. Molnár Viktor Temes megyei főispán átirata gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Temes megyei törvényhatóság és Popea Miklós karánsebesi gör. kel. püspök között a hivatalos nyelvhasználat körül felmerült vitában	279
D. 1894 jún. 21. Hieronymi Károly belügyminiszter átirata br. Eötvös Loránd vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Temes megye törvényhatóságának jegyzőkönyvi nyelvhasználata tárgyában	280
32. 1894 febr. 22. Jókai Mór köszönő levele a szerb Maticához az írói működése ötven éves jubileuma alkalmából történt bevásárlásakor	280
33. 1894 febr. 23. Zágrábi kormányjelentés a közös külügyminisztérium tájékoztatói hivatala számára a horvát ellenzék magatartásáról a tervezett magyarországi nemzetiségi kongresszussal kapcsolatban	281
34. A horvát és a magyar képviselők kölcsönös látogatásai Zágrábban és Budapesten. A. 1894. máj. 2. A függetlenségi sajtó vezércikke a horvát szabor képviselőinek budapesti látogatása alkalmából: „A horvátok látogatása”	282
B. 1894 máj. 4. Br. Bánffy Dezső, a képviselőház elnökének meghívója a horvát országgyűlés tagjainak budapesti látogatása tárgyában	284
35. Az 1894. évi szebeni szász központi választmány határozata. A. 1894 jún. 5. A beszercei szász kerületi választmány nyilatkozata az 1890. évi szász népi program tárgyában	285
B. 1894 szept. 27. A „Kronstädter Zeitung” beszámolója a szász központi választmány 1894 szept. 27-i közgyűléséről	286
36. 1894 jún. 15. A turócszentmártoni „Národni Hlásnik” tudósítása az „egyházkerületek arányosítását” célzó ev. egyetemes konventi és zsinati vitákról	287
37. 1894 jún. 26. A horvát jogpárt 1894. évi programja	288
38. Wekerle miniszterelnök 1894 aug. 5-i nagybányai beszédének ellenzéki és nemzetiségi bírálata. A. 1894 aug. 9. Az „Egyetértés” vezércikke Wekerle miniszterelnök nagybányai „nemzetiségi programjáról”	289
B. 1894 aug. 9. A szlovák nemzeti párt lapja Wekerle nagybányai beszédéről	291
C. 1894 szept. 28. A „Tribuna” közleménye Wekerle nagybányai beszédével kapcsolatban a Román Nemzeti Párt feloszlásáról	292
39. 1894 okt. 11. A „Národnie Noviny” beszámolója az 1894. októberi budapesti magyar-német-szlovák munkásgyűlés lefolyásáról: „Munkásgyűlés és a szlovák nyelv”	294
40. Az erdélyi román kérdés az 1894. évi belügyi költségvetés vitájában. A. 1894 nov. 20. Hieronymi Károly belügyminiszter válasza Ivánka Oszkárnak a választási törvény revíziójáról és a kolozsi beszéd nemzetiségi vonatkozásairól elhangzott felszólalására	295
B. 1894 nov. 24. Sierban Miklós és Hieronymi Károly belügyminiszter felszólalásai a nemzetiségi kérdéstről a belügyi költségvetés tárgyalásakor	297
C. 1894 dec. 1. A szerb liberális sajtó a lezajlott képviselőházi nemzetiségi vitáról: „Nemzetiségi vita a magyar országgyűlésen”	301
41. Az 1894 nov. 28-i szebeni román választói gyűlés. A. 1894 nov. 22. A román nemzetiségi sajtó híradása az 1894 nov. 28-i szebeni román, választói gyűlés összehívásáról	303
B. 1894 nov. 25. Mocsonyi Sándor nyilatkozata az 1894 nov. 28-i szebeni román nemzeti konferenciáról való távolmaradása tárgyában	305
C. 1894 nov. 28. Az 1894. évi szebeni román választói gyűlés határozatai	304
D. 1894 nov. 29. A függetlenségi sajtó távirati tudósítása az 1894. nov. 28-i szebeni román választói gyűlésről	306
42. A Bánffy-kormány nemzetiségi programja és a „szász paktum” vitája. A. 1895 jan. 10. A segesvári kerületi választmány határozatai az erdélyi szász képviselőknek a kormányválsággal kapcsolatos magatartása tárgyában	308

B. 1895 jan. 18. Az „Egyetértés” tudósítása: „A szászok és a Bánffy-kormány”	309
C. 1895 jan. 19. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök bemutatkozó beszédének nemzetiségi programja	310
D. 1895 jan. 19. Sierban Miklós felszólalása és br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza a magyarországi nemzetiségi kérdés állapotáról.....	310
E. 1895 jan. 21. Gr. Bethlen Gábor, Meltzl Oszkár, br. Bánffy Dezső miniszterelnök, Herman Ottó és Sierban Miklós felszólalásai a „szász paktum” képviselőházi vitájában	313
F. 1895 jan. 22. Gr. Batthyány Tivadar felszólalása a „szász vita” során br. Bánffy Dezső miniszterelnök nemzetiségi politikájáról.....	317
G. 1895 jan. 22. A függetlenségi sajtó a Bánffy-kormány szász paktumáról: „Báró Bánffy és a szászok”	318
H. 1895 jan. 25. A „Tribuna” közleménye Bánffy „szász politikájáról”.....	319
I. 1895 jan. 30. Az erdélyi szász országgyűlési képviselők nyilatkozata pártállásuk tárgyában	321
J. 1895 febr. 13. Dr. Schullerus A. határozati javaslata a „szász paktum” megszüntetése tárgyában a szebeni „zöldszász” választói gyűlésen	323
K. 1895 febr. 22. Gr. Apponyi Albert beszéde a „szász paktum”-mal kapcsolatban br. Bánffy Dezső miniszterelnök nemzetiségi politikájáról	324
L. 1895 febr. 28. Gr. Bethlen Gábor felszólalása a Bánffy-kormány „szász paktum”-áról és az EMKE szerepéről.....	325
43. Iratok a miniszterelnökség keretében belül létesítendő „nemzetiségi és szocialistikus ügyeket intéző ügyosztály” („nemzetiségi ügyosztály”) szervezéséről.	
A. 1895 febr. 2. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Lukács László pénzügyminiszterhez a „nemzetiségi és szocialistikus kérdésekre vonatkozó kormányi intézkedések egyöntetőségének biztosítása” tárgyában	327
B. 1895 jún. 27. Miniszterelnöki átírat Perczel Dezső belügyminiszterhez „a nemzetiségi és szocialistikus ügyek intézése céljából tervezett osztály” állásainak költségvetési biztosítása tárgyában	328
44. Iratok a nemzetiségi pörökkel kapcsolatos szolidaritás és Tomiç Jása kegyelmi kérvénye tárgyában.	
A. 1895 febr. 9. Daxner Sámuel tudósítása a gömör-kishonti és zólyomi nemzetiségi pörök védelméről	329
B. 1895 febr. 16. A váci fegyintézet igazgatójának jelentése Tomiç Jása kegyelmi kérvénye tárgyában	331
45. 1895 febr. 21. Lukács László pénzügyminiszter bejelentése a minisztertanácsban a Naszód vidéki erdők 1894. évi jövedelmének felhasználásáról	332
46. Iratok a nemzetiségi nyelvű kormánylapok ügyében.	
A. 1895 márc. 23. Sándor János Kis-Küküllő megyei főispán levele Bánffy Dezső miniszterelnökhöz egy kormánytámogatással megjelenő román néplap ügyében.....	333
B. 1895 okt. 16. Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a „Slovenske Noviny” kormánysszubszenciójának biztosítása tárgyában	334
47. 1895 márc. 31. A szerb ifjúság felhívása Miletiç Szvetozár 70. születésnapjának megünneplésére	335
48. A gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívását sürgető Drakulics-interpelláció és kormányzati visszhangja.	
A. 1895 márc. 27. Drakulics Pál interpellációja a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása tárgyában	336
B. 1895 márc. 23. Minisztertanácsai határozat a gör. kel. szerb papi özvegyek és árvák, valamint az egyházi tisztviselők és tanárok nyugdíjaira vonatkozó szabályzatok jóváhagyásáról	337
C. 1895 jún. 9. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök a miniszterelnökség átszervezésére vonatkozó emlékiratának a gör. kel. szerb egyházi ügyekre vonatkozó része.....	338

D. 1895 okt. 24. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza Drakulics Pálnak a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívásának jóváhagyása tárgyában intézett interpellációjára	339
49. Iratok a budapesti „Petru Maior” román ifjúsági egyesület ellen lefolytatott 1895/96. évi politikai vizsgálathoz.	
A. 1895 ápr. 26. Perczel Dezső belügyminiszter átírata Gerlóczy Károly Budapest székesfőváros alpolgármesteréhez a „Petru Maior” román ifjúság együletben a jövő képviselő-választásokkal kapcsolatban lezajlott nemzetiségpolitikai tárgyalások ügyében, 1 melléklettel	341
Melléklet: A „Petru Maior” olvasóegylet alapszabályai	342
B. 1895 máj. 8. „Kivonat a „Petru Maior” egyesület 1895 május 8-án tartott választmányi ülésének jegyzőkönyvéből, 1 melléklettel”	343
Melléklet: A „Petru Maior” egylet 1894/5. évi rendes tagjainak névsora	344
C. 1895 máj. 13. Amtmann Géza fővárosi tanácsjegyző jelentése Gerlóczy Károly h. polgármesternek a budapesti „Petru Maior” egyesület ügyében folytatott vizsgálat tárgyában	346
D. 1895 dec. 1. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a budapesti nemzetiségi egyetemi ifjak távirata és Maniu Gyula jogszigorló beszéde tárgyában	351
E. 1895 dec. 29. Perczel Dezső belügyminiszter átírata Kammermayer Károly polgármesterhez a „Petru Maior” egyesület működésének ideiglenes felfüggesztése és a további vizsgálat elrendelése tárgyában	353
F. 1896 jan. 4. Viola Imre fővárosi tanácsnok jelentése Kammermayer Károly polgármesternek a budapesti „Petru Maior” román ifjúsági egylet ügyében lefolyt újabb vizsgálat tárgyában	354
G. 1896 jan. 15. A „Petru Maior” egylet vezetőségének kérelme Perczel Dezső belügyminiszterhez a felfüggesztett egyesület további működésének engedélyezése tárgyában	355
H. 1896 jan. 24. Perczel Dezső belügyminiszter átírata Kammermayer Károly polgármesterhez a „Petru Maior” egyesület irodalmi működése és az egyesület elleni behatóbb vizsgálat folytatása tárgyában	356
I. 1896 júl. 9. Tarkovich József belügyi államtitkár átírata Kammermayer Károly polgármesterhez a „Petru Maior” egyesület felfüggesztésének megszüntetése és az alapszabályok átdolgozása tárgyában	357
J. 1896 júl. 18. Gerlóczy Károly h. polgármester rendelete a „Petru Maior” egyesület további működésére és alapszabályainak átdolgozására vonatkozólag	358
K. 1896 dec. 17. A „Petru Maior” budapesti román ifjúsági egyesület új vezetőségének beadványa a fővárosi tanácshoz az egyesület módosított alapszabályainak jóváhagyása tárgyában	359
L. 1897 márc. 30. Sélley belügyminiszteri tanácsos átírata Budapest székesfőváros tanácsához a „Petru Maior” egyesület módosított alapszabály tervezetének megváltoztatása tárgyában	359
50. 1895 ápr. 30. Polóny János pesti szlovák asztalosmunkás röpirata a szlovák dolgozó néphez	360
51. Iratok az interparlamentáris konferencia magyar képviselői csoportja működéséről.	
A. 1895 ápr. 30. Győrffy Gyula országgyűlési képviselő levele Br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a berni „Conférence Interparlementaire” egyletbe való belépésre vonatkozó taggyűjtő ív tárgyában, 1 melléklettel	361
B. 1895 jún. 26. A román nemzetiségi sajtó a brüsszeli interparlamentáris konferencia előkészületeiről	362
C. 1895 júl. 19. Br. Jósika Samu, az uralkodó személye körüli miniszter átíratra br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz az 1895. évi brüsszeli interparlamentáris konferencia tárgyában	363
D. 1897 jún. 27. Pázmándy Dénes országgyűlési képviselő levele Jeszenszky Sándor min. tanácsoshoz a miniszterelnökségi nemzetiségi ügyosztály vezetőjéhez az 1897. évi brüsszeli interparlamentáris konferenciával kapcsolatos előkészületek tárgyában	364

E. 1897 aug. 28. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata br. Jósika Samu, az uralkodó személye körüli miniszterhez az 1897. évi brüsszeli interparlamentáris konferenciára vonatkozó követi jelentés tárgyában.....	365
52. 1895 máj. 19. Roman Miron gör. kel. érsek-metropolita beszéde a gör. kel. Román egyházi kongresszus megnyitásakor.....	365
53. Az 1895. évi budapesti nemzetiségi kongresszus.	
<i>I. Előzmények</i>	
A. 1895. júl. 24. A „Zastava” beszámolója az 1895. évi nemzetiségi kongresszust előkészítő újvidéki nemzetiségi találkozóról	366
B. 1895. júl. 26. A nemzetiségek képviselőinek 1895 júl. 28-i újvidéki proklamációja a függetlenségi sajtóban	368
C. 1895 aug. 4. Felhívás a szerb, szlovák és román egyetemi ifjúsághoz az 1895. évi nemzetiségi kongresszus alkalmával	370
D. 1895 aug. 8. A szlovák nemzetiségi sajtó vezércikke a nem magyar nemzetiségek szolidaritásáról	371
E. 1895 aug. 10. A „Národnie Noviny” közleménye: „A szászok és a nemzetiségi kongresszus”	372
<i>II. Az 1895. aug. 10-i budapesti nemzetiségi kongresszus lefolyása, határozatai és visszhangja.</i>	
A. 1895 aug. 11. A román nemzetiségi sajtó tudósítása az 1895. évi budapesti nemzetiségi kongresszus lefolyásáról	373
B. 1895 aug. 11. Az „Egyetértés” beszámolója az 1895 aug. 10-i budapesti nemzetiségi kongresszusról	377
C. 1895 aug. 10. Az 1895. évi budapesti nemzetiségi kongresszus elfogadott határozati javaslata	379
D. 1895 aug. 13. Az erdélyi „zöldszász” sajtó kommentárja Zay Adolfnak Steinacker Ödön kongresszusi részvételét bíráló nyilatkozatáról.....	381
E. 1895 aug. 19. A függetlenségi sajtó közleménye Bánffy miniszterelnöknek a nemzetiségi kongresszussal kapcsolatban a Neues Wiener Tagblatt munkatársának adott nyilatkozatáról	382
<i>III. Iratok az 1895. évi budapesti nemzetiségi kongresszuson résztvett román egyházi személyek elleni eljárásról.</i>	
A. 1895 aug. 27. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az ezévi budapesti nemzetiségi kongresszuson résztvett román egyházi személyek elleni eljárás tárgyában.....	384
B. 1896 márc. 2. Popea Miklós karánsebesi gör. kel. püspök jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a nemzetiségi kongresszuson résztvett Krassó-Szörény megyei egyházi személyek magatartásáról.....	386
C. 1896 márc. 16. Roman Miron nagyszebeni gör. kel. érsek-metropolita jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a budapesti nemzetiségi kongresszuson résztvett egyházi személyek kihallgatása ügyében.....	387
D. 1896 márc. 20. Mețianu János aradi gör. kel. püspök jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az 1895. évi nemzetiségi kongresszuson résztvett egyházmegyei személyekről	388
E. 1896 ápr. 2. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az 1895. évi budapesti nemzetiségi kongresszuson résztvett román egyházi személyek elleni eljárás ügyében.....	389
F. 1896 ápr. 8. Mihali Viktor gyulafehérvári és fogarasi gör. kat. érsek-metropolita jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az 1895. évi nemzetiségi kongresszuson résztvett egyházmegyei személyek ellen indított eljárás tárgyában	389
54. Iratok „a magyar állam és nemzetellenes izgatások megfékezése tárgyában” indított 1895. évi kormányzati törvényhatósági akció történetéhez.	

A. 1895. júl. 17. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata gr. Festetics Andor földművelésügyi miniszterhez a „magyar állam és nemzetellenes izgatások megfékezése tárgyában” a képviselőházhoz intézett törvényhatósági kérvényekkel kapcsolatos eljárás ügyében	391
B. 1895 aug. 27. A földművelésügyi minisztérium VII. főosztályának feljegyzése gr. Festetics Andor földművelésügyi miniszter részére a „magyar állam és nemzetellenes izgatások megfékezése tárgyában” a képviselőházhoz intézett és figyelembevétel végett az ösztöminisztériumnak kiadott törvényhatósági kérvények ügyében	395
C. 1895 szept. 10. Gr. Festetics Andor földművelésügyi miniszter válasza br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek a „magyar állam és nemzetellenes izgatások megfékezése tárgyában” a képviselőházhoz intézett törvényhatósági kérvényekkel kapcsolatos eljárás ügyében	398
55. Iratok a néppárti szlovák agitáció kezdeteiről.	
A. 1895 júl. 24. Szalovszky Gyula Trencsén megyei főispán jelentése Perczel Dezső belügyminiszternek a megyében folyó néppárti agitáció ellensúlyozására kiadandó szlovák nyelvű röpirat tárgyában	399
B. 1895 júl. 25. Perczel Dezső belügyminiszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a Trencsén megyei néppárti agitáció ellensúlyozása céljából szlovák nyelven megjelenő röpirat tárgyában	400
C. 1896 aug. 2. A függetlenségi sajtó tudósítása az 1896. aug. 2-i trsztenai néppárti gyűléstről	401
56. Beksics Gusztáv 1895. évi emlékirata a nemzetiségek választójoga tárgyában	402
[1895 aug. 1.] Beksics Gusztáv miniszteri tanácsos bizalmas emlékirata Bánffy Dezső miniszterelnök számára a nemzetiségi és választójogi kérdések tárgyában	402
57. 1895 aug. 22. A „Národnie Noviny” beszámolója a turócszentmártoni Szlovák Múzeum Egylet (Muzeálna Slovenská Spoločnosť) alakuló üléséről	404
58. Iratok a Memorandum-pör elítéltjeinek kiszabadulásával kapcsolatban	
A. 1895 szept. 9. Minisztertanácsi határozat az ún. „Memorandum-pörben” elítéltek megkegyelmezése ügyében	405
B. 1895 szept. 20. Lucaciu László és Coroianu Gyula köszönő levele az igazságügy-miniszter útján az uralkodóhoz az amnesztia alkalmából	407
C. 1895 szept. 20. A „Memorandum-pör” elítéltjeinek hálaíráta az uralkodói kegyelem alkalmából	407
D. 1895 szept. 21. Erdély Sándor igazságügyminiszter felterjesztése az uralkodóhoz a Memorandum-pör elítéltjeinek szabadlábrahelyezéséről és a „memorandisták” hálaírátaival kapcsolatban	408
E. 1896 dec. 8. Bánffy Dezső miniszterelnök tiltakozó levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Goldiș József nagyváradai gör. kel. püspöki helynök elnökletével hozott egyházi hatósági határozat ellen	408
59. 1895 szept. 10. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök nyilatkozata a „szocialisztikus és nemzetiségi izgatások meggátlása” céljából teendő büntetőjogi intézkedésekről szilágyosomlyói választói előtt mondott beszédében	409
60. Miniszteri iratok a középiskolai nemzetiségi nyelvtanítás tárgyában.	
A. 1895 okt. 3. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a nemzetiségi nyelvek rendkívüli tantárgyként való középiskolai tanítását feltüntető kimutatás tárgyában	410
B. 1895 okt. 14. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a középiskolai nemzetiségi nyelvtanítás tárgyában, I melléklettel	411
C. 1898 máj. 4. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a nemzetiségi nyelvek középfokú oktatásának ellenőrzése tárgyában	412
61. Az 1895. évi „zágrábi ügy” képviselőházi vitája.	
A. 1895 okt. 22. Kossuth Ferenc felszólalása és interpellációja a zágrábi zászlósértés tárgyában	413

B. 1895 nov. 19. Josipovich Géza felszólalása a „zágrábi ügy”-ben az 1896. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	417
62. Az 1895/97. évi gör. kel. szerb püspöki zsinat.	
A. 1895 okt. 31. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök bejelentése a minisztertanácsban a budai gör. kel. szerb püspökség tárgyában	419
B. 1897 febr. 13. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a gör. kel. szerb püspöki zsinat és a nemzeti-egyházi kongresszus párhuzamos, egyidejű egybehívása tárgyában	420
C. [1897 jún. 23.] A magyar minisztérium utasítása br. Nikolics Fedor az 1897 júl. 11-re Karlócára a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszussal párhuzamosan egyhívandó gör. kel. szerb püspöki zsinat mellé kiküldött kir. biztos számára	421
D. 1897 aug. 30. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a karlócai gör. kel. szerb püspöki zsinatnak a budai gör. kel. püspök megválasztására vonatkozó döntéséről	422
E. 1898 jan. 31. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz Bogdanovics Lukián beocsini archimandrita és budai püspöki adminisztrátornak budai gör. kel. püspökké történt megválasztása uralkodói jóváhagyásáról.....	424
63. Nyilatkozatok a nemzetiségi kérdésről az 1896. évi költségvetés képviselőházi vitájában.	
A. 1895 nov. 12. Ragályi Lajos felszólalása a kormányzat által követendő agrár- és pénzügyi nemzetiségi politikáról az 1896. évi költségvetés képviselőházi vitájában	424
B. 1895 nov. 14. Pulszky Ágost kormánypárti képviselő bírálata gr. Apponyi Albert nemzetiségi politikájáról az 1896. évi költségvetés képviselőházi vitájában.....	425
C. 1895 nov. 18. Asbóth János felszólalása a választójogi reform és a nemzetiségek országgyűlési képviselők ügyében az 1896. évi költségvetés általános tárgyalásakor.....	426
64. Sierban Miklós interpellációja és br. Bánffy Dezső válasza a nemzetiségek közigazgatási sérelmei tárgyában.	
A. 1895 dec. 4. Sierban Miklós interpellációja br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a nemzetiségek közigazgatási sérelmei ügyében a küszöbön álló megyei tisztújítással kapcsolatban	427
B. 1895 dec. 10. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza Sierban Miklós interpellációjára a nemzetiségek közigazgatási sérelmei tárgyában	428
65. A magyarországi gör. kel. szerb egyházi alapokból engedélyezett kölcsönök ügye.	
A. 1895 dec. 11. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a gör. kel. szerb egyházi alapokból nyújtott kölcsönök kormányzati ellenőrzése és jóváhagyása tárgyában	429
B. 1895 dec. 12. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök bejelentése a minisztertanácsban a gör. kel. szerb egyházi alapokból engedélyezett kölcsönök jóváhagyása tárgyában	431
66. A függetlenségi sajtó a román nemzeti párton belül mutatkozó ellentétekről.	
A. A. 1896 jan. 5. Az „Egyetértés” tudósítása a „Tribuna” szerkesztőségében kirobbant válságról	432
B. 1896 aug. 25. Az „Egyetértés” újabb közleménye a „Tribuna”-pártiak és a „szakadók” (Lucaciu–Mangra csoport) közötti polémiáról.....	434
67. 1896 jan. 8. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a magyarországi gör. kel. szerb egyház feletti állami főfelügyelet megosztásáról az illetékes minisztériumok között	436
68. 1806 jan. 14. Tomasits Miklós és Ugron Gábor felszólalásai a horvát politika célkitűzéseiről az 1896. évi belügyi költségvetés részletes tárgyalásakor	437
69. A felekezeti iskolák államosítása és a nemzetiségi kérdés az 1896. évi belügyi költségvetés vitájában.	
A. 1896 jan. 25. Polónyi Géza beszéde az állami oktatás kiterjesztéséről és ennek nemzeti feladatairól az 1896. évi belügyi költségvetés részletes tárgyalásakor.....	441

B. 1896 jan. 25. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza Polónyi Gézának az iskolák államosítása kérdésében az 1896. évi belügyi költségvetés részletes tárgyalásakor	443
70. A gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus költséghátralékainak ügye.	
A. 1896 febr. 18. Branković György gör. kel. szerb pátriarcha levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusok költséghátralékai tárgyában	445
B. 1896 okt. 19. Latkóczy Imre belügyi államtitkár körirata Bács-Bodrog, Baranya, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Temes, Torontál és Arad vármegyék törvényhatóságaihoz a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusok költséghátralékainak közigazgatási végrehajtása tárgyában	447
71. Az 1896. évi román „Manifesztum”.	
A. 1896 febr. 18. A Memorandum-pör volt elítélteinek kiáltványa („Manifesztum”).....	448
B. 1896 febr. 20. Az „Egyetértés” közleménye az 1896. évi román Manifesztum előzményeiről: „A román manifesztum története”	452
72. Iratok a magyarországi román és szerb gör. kel. egyházak szervezetére vonatkozólag.	
<i>I. A román gör. kel. egyház 1878 óta megtartott kongresszusain hozott szabályzatok.</i>	
A. 1896 febr. 22. Roman Miron gör. kel. román érsek és metropolita levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a magyarországi és erdélyi gör. kel. román metropolia területén érvényes szabályzatok megküldése tárgyában	454
B. 1896 márc. 6. Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a gör. kel. román egyház önkormányzatára vonatkozó szabályzatok tárgyában	456
<i>II. A szerb gör. kel. egyház alkotmány-tervezetére vonatkozó iratok ügyei.</i>	
A. 1896 febr. 27. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus alkotmány-tervezete tárgyában.....	456
B. 1896 márc. 13. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz, az 1891/92. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi alkotmánytervezetre vonatkozó észrevételek tárgyában	459
73. Az 1896 márc. 26-i pesti szerb értekezlet.	
A. 1896 ápr. 9. A szerb liberális párti sajtó vezércikke a miniszterelnökségi szerb értekezletről	460
B. 1896 ápr. 24. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök és Visontai Soma képviselőházi vitája a budapesti gör. kel. szerb értekezlet tárgyában.....	462
74. A milleneumi ünnepségek és a nemzetiségek.	
A. 1896 ápr. 23. Roman Miron nagyszombati gör. kel. érsek-metropolita körlevele a román gör. kel. klérushoz és néphez a milleneumi ünnepségek tárgyában.....	468
B. 1896 ápr. 28. A függetlenségi sajtó tudósítása a milleneumi ünnepségekkel kapcsolatban tartott budapesti nemzetiségi értekezletről: „Nemzetiségi konventikulum Budapesten”	472
C. 1896 ápr. 30. A nemzetiségi kongresszus végrehajtó bizottságának tiltakozása a milleneumi ünnepségekkel kapcsolatban.....	473
D. 1896 máj. 13. Zeyk Dániel alsófehérmegyei főispán jelentése Perczel Dezső belügyminiszternek a milleneumi ünnepségekkel kapcsolatban tartott megyei közgyűlésen tapasztalt nemzetiségi passzivitás tárgyában	476
E. 1896 máj. 13. Kürthy Iptómegeyi főispán jelentése Perczel Dezső belügyminiszternek a megyei milleneumi ünnepségek alkalmával tapasztalt nemzetiségi megnyilatkozásokról	477
F. 1896 máj. 14. Csató János alsófehérmegyei alispán felterjesztése Perczel Dezső belügyminiszterhez a gyulafehérvári polgármesternek a millenárius ünnepségekkel kapcsolatos jelentése tárgyában, 1 melléklettel	477

G. 1896 jún. 24. Sanajoth alezredes, a VI. sz. csendőr, ker. parancsnokság vezetőjének jelentése Perczel Dezső belügyminiszternek a millenáris ünnepségek ellen tervezett Varasd környéki tüntetések rendszabályozása tárgyában	479
I. 1896 aug. 21. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek Roman Miron gör. kel. román érsek-metropolita „mille-neumi” körlevele tárgyában	480
J. 1896 szept. 4. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a román egyházfők elleni eljárás tárgyában	481
75. Az 1896. évi szebeni román nemzeti értekezlet és választói konferencia betiltása.	
A. 1896 máj. Rațiu János, a Román Nemzeti Párt elnökének felhívása az 1896 máj. 15-én tartandó szebeni román nemzeti értekezlet tárgyában.....	482
B. 1896 máj. 11. Drotleff szebeni polgármester Ratiu Jánoshoz, a Román Nemzeti Párt bizottsága elnökéhez intézett értesítése az 1896 máj. 15-ére hirdetett szebeni román nemzeti értekezlet betiltása tárgyában	483
C. 1896 okt. 21. Drotleff szebeni polgármester betiltó határozata az 1896 okt. 24-ére összehívott szebeni általános román választói konferencia tárgyában	484
D. 1896 okt. 18. Brassói román tiltakozás az 1896 okt. 22-ére Brassóba összehívott román választói konferencia hatósági betiltása ellen	484
76. 1896 máj. 15. Lukács Gyula és Gyurkovics György felszólalásai és br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza a szlavóniai magyarok nemzetiségi jogai tárgyában	486
77. Iratok az 1896. évi „mehádikai sortűz”-ről.	
A. 1896 jun. 28. Oszlányi Kornél karánsebesi kir. ügyész jelentése Lobmayer István szegedi főügyésznek a Krassó-Szörény megyei Mehádika községben lezajlott hatósági atrocitásról	488
B. 1897 máj. 19. Szabó Miklós, a Kúria elnökének átirata Erdély Sándor igazságügy-miniszterhez a „mehádikai zendülők” felett hozott kúriai ítéletről, annak hivatalos másolatával	491
C. 1897 dec. 11. Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter átirata Perczel Dezső belügyminiszterhez Baltesz András, a „Tribuna” szerkesztőjének rendészeti sajtóvétsége tárgyában	492
78. A szerb nemzetiségi pártok tervezett egyesülése és az 1896 októberi közös választási felhívás.	
A. 1896 szept. 18. A szerb radikális párt programja a liberálisokkal való pártegység megteremtése ügyében	493
B. 1896 okt. 6. A szerb nemzeti radikális és nemzeti liberális pártok 1896. évi közös választási felhívása.....	494
C. 1896 okt. 25. A függetlenségi sajtó közleménye a szerb nemzetiségi pártok közös választási nyilatkozata kapcsán a nemzetiségek passzivitásának háttéréről: „A nemzetiségek passzivitásának okai és célja”	497
79. 1896 okt. 17. A Szlovák Nemzeti Párt központi választási bizottságának nyilatkozata az 1896. évi választások alkalmából	499
80. „Zöldszász” nyilatkozatok az 1896 okt. 22-i szebeni szász választói gyűléssel és a barcasági jelöltekkel szembeni passzivitás tárgyában.	
A. 1896 okt. 21. „Zöldszász” nyilatkozat az 1896 okt. 22-i szebeni szász választói gyűlés előtt	501
B. 1896 okt. 31. „Zöldszász” felhívás a barcasági kormánypárti jelöltekkel szembeni passzivitás ügyében	502
81. 1896 nov. 11. Honvédelmi miniszteri rendelet „a nem magyar nemzetiségű állításkötelesek neveinek írásmódja tárgyában”	503
82. 1896 dec. 2. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban a gör. kat. egyházak részére engedélyezett állami segély felosztása tárgyában.....	504

83. Képviselőházi vita a néppárt nemzetiségi politikájáról az 1897. évi költségvetés tárgyalásakor.

A. 1897 jan. 19. Pap Géza felszólalása a költségvetési vitában a néppárt nemzetiségi politikájáról 505

B. 1897 jan. 19. Gr. Zichy János válasza a néppárt nemzetiségi politikáját ért képviselőházi támadásokra a költségvetési vita során 506

C. 1897 febr. 9. Zmeskál Zoltán országgyűlési képviselő nyilatkozata a néppárt nemzetiségi politikájáról 507

84. 1897 jan. 16. Barčić Erazmir horvát ellenzéki képviselő határozati javaslata a horvátországi magyar nyelvű vasúti iskolák bezárása és Fiumének Horvátországhoz való csatolása tárgyában 509

85. Iratok az 1897. évi aninai sortűzről.

A. 1897 jan. 21. A „Budapesti Hírlap” vezércikke az aninai csendőrsortűzről 510

B. 1897 jan. 22. Az agrárszocialista sajtó az „aninai ügy”-ről 512

C. 1897 jan. 22. A „Dreptatea” közleménye az 1897. évi aninai sortűzről 513

D. 1897 jan. 23. Hentaller Lajos interpellációja Perczel Dezső belügyminiszterhez az aninai sortűz tárgyában 514

E. 1897 jan. 24. A kormányajtó támadó közleménye az aninai bányamunkások bérmozgalmával kapcsolatban 515

F. 1897 jan. 26. Jakabffy Imre Krassó-Szörény megyei főispán jelentése Perczel Dezső belügyminiszternek az aninai „bányász-munkás zavargás” tárgyában 516

G. 1897 jan. 28. Visontai Soma interpellációja az aninai sortűz tárgyában 520

H. 1897 febr. 22. Perczel Dezső belügyminiszter válasza Hentaller Lajos és Visontai Soma interpellációira az aninai sortűz tárgyában 521

86. Iratok a kormányzat századfordulói ruszin akciójának kezdeteihez.

A. 1897 febr. 4. A függetlenségi sajtó közleménye a ruszin segélyakció szervezése ügyében tartott 1897 febr. 4-i országgyűlési értekezletről 525

B. 1897 márc. 7. Sajtóbeszámoló a ruszin akció tárgyában 1897 márc. 7-én tartott képviselői értekezletről 528

C. 1897 márc. 24. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszterhez a „ruszin akció” tárgyában 532

D. 1897 jún. 23. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter előterjesztése a gr. Schönborn-féle munkács-szentmiklósi uradalom hegyi gazdaságainak bérbevételéről 533

E. 1898 ápr. 19. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter átírata Perczel Dezső belügyminiszterhez a kárpátalji „hegyvidéki akció” ügyében tartandó bizalmas értekezlet tárgyában 534

F. 1898 nov. 3. Tudósítás a „ruszin akció” 1898 nov. 2-i szolvai közgyűléséről 535

87. 1897 febr. 18. Werner Gyula felszólalása a földművelésügyi tárca költségvetési tárgyalásakor az erdélyi etnikai viszonyokban történt eltolódásokról 536

88. Iratok az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus történetéhez.

A. 1897 febr. 23. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek a magyarországi szerb pártviszonyokról a küszöbön álló kongresszusi választásokkal kapcsolatban 539

B. 1897 ápr. 6. Jagics József interpellációja és br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívása és az egyházi önkormányzat ügyének rendezése tárgyában 540

C. 1897 jún. 8. A szerb nemzeti liberális párt felhívása a nemzeti-egyházi kongresszus választóihoz 546

D. 1897 júl. 12. Br. Nikolics Fedor jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897. évi gör. kel. szerb kongresszus megnyitásáról és a kongresszusi képviselőkkel folytatott megbeszélésekről 550

E. 1897 júl. 18. Az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus Polit Mihály által benyújtott többségi felirata az uralkodóhoz 551

F. 1897 júl. 18. Az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti egyházi kongresszus Mihajlović Misa által benyújtott kisebbségi felirata az uralkodóhoz.....	552
G. 1897 júl. 20. Az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus által kiküldött bizottság javaslata a kongresszus napirendje tárgyában.....	555
H. 1897 júl. 20. Br. Živković János, az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszusi ellenzék vezetőjének javaslata a nemzeti-egyházi önkormányzat sérelmeit tárgyaló bizottság kiküldése és a vonatkozó uralkodói felségfolyamodvány elkészítése tárgyában.....	557
I. 1897 júl. 29. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus ellenzéki magatartásáról és külföldi kapcsolatairól.....	558
J. 1897 aug. 23. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus elnapolását követő pártközi tárgyalásokról.....	560
K. 1897 aug. 26. A szerb nemzeti liberális sajtó előzetes közleménye a Bánffy miniszterelnök által összehívott budapesti gör. kel. szerb értekezletről.....	560
L. 1897 szept. 9. Sajtótudósítás a gör. kel. szerb kongresszus képviselőinek Bánffy miniszterelnöknél folytatott szept. 7–8-i értekezletéről: „Szerb kongresszusi tagok a miniszterelnöknél”.....	562
M. 1897 szept. 11. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök magánlevele gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bánhoz a szerb kongresszusi pártok vezetőinek részvételével lezajlott értekezletről és a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus ügyéről.....	566
N. 1897 szept. 28. Gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bán magánlevele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz egyes szerb kongresszusi képviselők magatartása tárgyában.....	567
O. 1897 okt. 11. Branković György gör. kel. szerb patriarcha levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a kongresszusi pártok és a szerb egyház vezetőinek újabb, karlócai értekezlete lefolyásáról.....	568
P. 1897 okt. 14. Br. Nikolics Fedor királyi biztos levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a karlócai patriarchai értekezlet elnapolása ügyében, 1 melléklettel.....	568
Melléklet: 1897 okt. 11. Branković György gör. kel. szerb patriarcha levele br. Nikolics Fedor kir. biztoshoz az elnapolt 1897. évi kongresszus tárgyában.....	569
R. 1897 dec. 8. Br. Nikolics Fedor, az 1897. évi gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus királyi biztosának nyilatkozata a kongresszus elnapolásának körülményeiről.....	569
89. 1897 márc. 6. A „Hrvatska Domovina” zágrábi lap vezércikke a horvát jogpárt és a horvát független nemzeti párt akcióegységéről az 1897. évi horvát országgyűlési választásokkal kapcsolatban.....	570
90. Iratok az „Astra” (Asociațiunea Transilvană) alapszabályainak módosítása ügyében. A. 1897 márc. 7. A függetlenségi sajtó közleménye: „A román közművelődési egyesület alapszabályai”.....	572
B. 1897 márc. 10. Az „Astra” 1897 márc. 10-i közgyűlésének határozata az egyesület címeinek megváltoztatása tárgyában.....	573
91. Mudroň Pál cikkei a szlovák nemzetiségi sajtóban a tervezett turócszentmártoni szlovák tannyelvű gimnázium iskolaegyesülete alapszabályainak a Bánffy- és a Széll-kormány által történt elutasításáról. A. 1897 ápr. 21. Mudroň Pál bejelentése a Národnie Noviny-ban a turócszentmártoni szlovák iskola egyesület alapszabályainak belügyminiszteri elutasításáról.....	575
B. 1899 dec. 28. Mudroň Pál újabb bejelentése a turócszentmártoni szlovák iskolaegyesület alapszabályainak ismételt elutasításáról.....	577
92. Iratok a szlovák munkássajtó és mozgalom kezdeteinek történetéhez. A. 1897 ápr. 23. Tupý Ferenc és Švéňi Gusztáv, a szlovák munkássajtó alapítóinak bejelentése a főváros polgármesteri hivatalának a „Nová Doba” és a „Zora” szlovák nyelvű munkáslapok indulásáról.....	579

B. 1897 máj. 15. A „Zora” beköszöntő vezércikke a szlovák munkássajtó követeléseiről	580
C. 1897 júl. 1. A „Nová Doba” vezércikke a budapesti V. szociáldemokrata kongresszus nemzetiségi részvételéről	581
93. Nemzetiségi vita az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslat képviselőházi tárgyalásakor.	
A. 1897 máj. 22. Schreiber Frigyes módosító javaslata az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor.....	584
B. 1897 máj. 24. Sierban Miklós felszólalása az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor	585
C. 1897 máj. 24. Kubina József és Barabás Béla felszólalásai az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor.....	587
D. 1897 máj. 24. Erdély Sándor igazságügyminiszter válasza az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor benyújtott módosító javaslatokra	588
E. 1897 máj. 25. A nagyszebeni szász választókerület kerületi választmánya 1897. máj. 25-i ülésének határozata az esküdtbíróságokról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban.....	589
94. Iratok az 1897. évi gör. kat. autonómia-mozgalomról.	
A. 1897 jún. 20. Sajtótudósítás a román gör. kat. autonómia mozgalomról: „A kath. autonómia és a románok”	590
B. 1897 jún. 29. Az 1897. évi kolozsvári gör. kat. román egyházi konferencia határozatai	592
C. [1897 szept. 15.] Várady Lipót Árpád miniszteri oszt. tan. előterjesztése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az erdélyi román gör. kat. egyházi önkormányzat ügyében benyújtott felségfolyamodvánnyal kapcsolatos további intézkedés tárgyában	593
D. 1897 szept. 15. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban a gyulafehérvári gör. kat. érsek által a gör. kat. külön autonómia tárgyában felterjesztett felségfolyamodványról	598
95. Iratok a századvégi agrármunkás-mozgalmak nemzetiségi vonatkozásairól.	
A. 1897 júl. 1. A szlovák munkássajtó felhívása a szlovák arató munkásokhoz az alföldi agrármunkásság bérmozgalmainak támogatása ügyében	599
B. 1897 júl. 7. A szlovák nacionalista sajtó közleménye az alföldi agrárproletariátus mozgalmáról	600
C. 1897 júl. 9. A magyar agrárszocialista sajtó híradása a román földmunkások és a csendőrség között Ugrán történt összeütközésről	602
D. 1897 okt. 8. Az Adán megjelenő „Zemljodelac” szerb agrárszocialista lap előfizetési felhívása és bejelentése	602
E. 1898 febr. 8. A szerb radikális sajtó támadása a szerb agrárszocialista mozgalom és sajtója ellen	604
F. 1898 febr. 8. Perczel Dezső belügyminiszter előterjesztése az országban jelentkező agrárszocialista mozgalmak ellen hozandó rendészeti intézkedések tárgyában	605
G. 1898 febr. 16. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban az ország egyes vidékein jelentkező inség ügyében kiküldött bizottság jelentéséről, 1 melléklettel	606
H. 1898 márc. 10. Lobmayer István szegedi kir. főügyész jelentése Erdély Sándor igazságügyminiszternek a „Zemljodelac” Adán megjelenő agrárszocialista hetilap hatósági ellenőrzéséről és a lap ellen folyó sajtó eljárásokról	608
I. 1899 ápr. 1. A „Nová Doba” összefoglaló jelentése a szervezett munkásmozgalom és az agrármozgalmak nemzetiségi részvételéről	609
96. A „Pokrok” budapesti cseh és szlovák munkásegylet ügye.	
A. 1897 aug. 7. Fekl Antal kérvénye Budapest székesfőváros tanácsához a „Budapesti cseh és tót munkások önképző” egylete” alapszabályainak a belügyminisztériumhoz való felterjesztése és jóváhagyása tárgyában	611

B. 1898 ápr. 14. Budapest székesfőváros tanácsának felterjesztése Perczel Dezső belügyminiszterhez a „Pokrok” budapesti cseh és szlovák munkásegylet alapszabályainak jóváhagyása tárgyában	611
C. 1898 szept. 15. Belügyminiszteri leirat Budapest székesfőváros tanácsához a „Pokrok” cseh és szlovák munkásegylet alapszabálytervezetének a bemutatási záradékkal való ellátása megtagadása tárgyában.....	612
97. Az 1897. évi Bánffy–Khuen ellentét és a kormány külön tárgyalásai az unionista ellenzékkel.	
I. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök és gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bán nézeteltérése az „Ausztriával való bírói végrehajtási viszonyosság” megállapítása ügyében teendő kormánynyilatkozat és a horvát országgyűlés elnapolása ügyében.	
A. 1897 aug. 18. Plósz Sándor igazságügyminiszteri államtitkár bejelentése a minisztertanácsban az „Ausztriával való bírói végrehajtási viszonyosság” megállapítása ügyében kiadandó kormánynyilatkozatra vonatkozólag Erdély Sándor igazságügyminiszter és gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bán között felmerült nézeteltérés ügyében	612
B. 1897 szept. 8. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök bejelentése a minisztertanácsban a bírói végrehajtási viszonyosság tárgyában kiadandó kormánynyilatkozatról.....	617
C. 1897 szept. 30. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök bejelentése a minisztertanácsban a horvát-szlavon országgyűlés elnapolásával kapcsolatban	617
D. 1897 nov. 18. Josipovich Imre horvát-szlavon-dalmát miniszter előterjesztésére hozott minisztertanácsi határozat az elnapolt horvát-szlavon országgyűlés egybehívása tárgyában	618
II. Iratok a Bánffy-kormány és a horvát unionista ellenzék 1897. évi tárgyalásaival kapcsolatban.	
A. 1897 okt. Unionista emlékirat a horvát pártviszonyokról és a politikai helyzetről.....	618
B. [1897 őszen.] Unionista ellenzéki politikus feljegyzése egy új horvát kormánypárt alapításának lehetőségeiről és feltételeiről.....	622
C. [1897 őszen.] Feljegyzések a horvát politikusok és Dárday Sándor min. osztályfőnök között a horvát válság megoldására irányuló szóbeli tárgyalásokról	623
98. 1897 szept. 8. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban a gör. kat. magyar liturgia ügyében	625
99. 1897 okt. 11. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata gr. Goluchowski Agenor közös külügyminiszterhez a Kronstädter Zeitung „külügyi érdekeket sértő közleménye” és „all-deutsch”-kapcsolatai tárgyában.....	626
100. Iratok a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvény (1898: IV. tc.) történetéhez.	
I. A „község- és egyéb helynevekről” szóló törvényjavaslat országgyűlési nemzeti-ségi vitája.	
A. 1897 nov. 8. Törvényjavaslat a „község- és egyéb helynevekről”, indokolással.....	627
B. 1897 dec. 6. Ruffy Pál, a közigazgatási bizottság előadójának beszéde a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvényjavaslat betérjesztésekor	631
C. 1897 dec. 6. Schreiber Frigyes felszólalása a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvényjavaslat képviselőházi vitájában	633
D. 1897 dec. 10. Pulszky Ágost, Schreiber Frigyes, Schmidt Károly, Eötvös Károly, Ivánka Oszkár, Perczel Dezső belügyminiszter és Szentiványi Árpád felszólalásai a helynév-törvényjavaslat részletes tárgyalásakor	635
II. Nemzetiségi tiltakozó akciók a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvényjavaslat és a név-magyarosítás ellen.	
A. 1897 nov. 22. A nagyszeben-grossaui szász kerületi választmány nyilatkozata a helynév-törvényjavaslat tárgyában	639
B. 1897 dec. 5. A román nemzetiségi sajtó bejelentése az 1897. dec. 14-i szebeni tiltakozó gyűléssel kapcsolatban	640
C. 1897 dec. 14. Thalmann Gusztáv szebeni főispán távirati jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek a Nagyszebenbe összehívott román nemzeti gyűlés betiltása tárgyában.....	640

D. 1897 dec. 14. Az 1897 dec. 14-i betiltott szebeni román tiltakozó gyűlés résztvevőinek nyilatkozata	641
E. 1897 dec. 14. A szerb nemzetiségi sajtó közleménye a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvényjavaslat elleni közös tiltakozó akció ügyében	642
F. 1897 dec. 15. Thalmann Gusztáv szebeni főispán újabb jelentése a betiltott román nemzeti gyűlés fejleményeivel kapcsolatban	643
G. 1897 dec. 17. Wolff Károly nyilatkozata a „feketeszász” sajtóban az erdélyi szász képviselőknek a kormánypartból való kilépésével kapcsolatban	644
H. 1898 jan. 5. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1895. évi nemzetiségi kongresszus végrehajtó bizottságának tervezett összejöveteléről és a helynevek magyarosítását célzó törvényjavaslat elleni tiltakozó iratáról	645
I. 1898 jan. 10. Az 1895. évi nemzetiségi kongresszus végrehajtó bizottságának tiltakozása	646
J. 1898 jan. 16. A függetlenségi sajtó tudósítása az 1895. évi nemzetiségi kongresszus végrehajtó bizottságának 1898 jan. 10. és 11-én tartott budapesti ülésén felvett jegyzőkönyvről	649
K. 1898 jan. 20. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az erdélyi szász női küldöttség tervezett bécsi útjával kapcsolatos előkészületekről	651
L. 1898 jan. 21. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az erdélyi szász női küldöttség felségfolyamodványa tárgyában, 1 melléklettel	651
Melléklet: az 1898. évi erdélyi szász nőküldöttség felségfolyamodványa a helynév törvényjavaslat elleni tiltakozás tárgyában	652
M. 1898 jan. 22. Jekel Frigyes brassói alispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek a brassói szász női küldöttség utazásával kapcsolatban	653
N. 1898 jan. 23. Br. Apor Gábor uralkodó személye körüli miniszter levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz az erdélyi szász női küldöttség fogadtatásával kapcsolatban	653
O. 1898 jan. 24. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök távirata br. Apor Gábor uralkodó személye körüli miniszterhez az erdélyi szász nőküldöttség fogadása tárgyában	654
P. 1898 jan. 24. Br. Apor Gábor uralkodó személye körüli miniszter levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz az erdélyi szász nőküldöttség eltanácsolása tárgyában	654
R. 1898 jan. 26. Maurer Mihály brassói főispán távirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz az erdélyi szász nőküldöttség brassói hivatalos fogadtatásának betiltásáról	655
S. 1898 jan. 29. Meltzl Oszkár felszólalása és interpellációja a kereskedelemügyi miniszterhez a név-magyarosítás tárgyában	655
Sz. 1898 febr. 4. Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter válasza és Meltzl Oszkár viszontválasza a név-magyarosítás tárgyában elhangzott interpellációval kapcsolatban	657
III. A „község- és egyéb helynevekről” szóló törvény és végrehajtásának képviselőházi vitája.	
A. 1898 febr. 15. 1898: IV. tc., „A község- és egyéb helynevekről”	658
B. 1898 okt. 19. A függetlenségi sajtó tudósítása a szász képviselőknek a „község- és egyéb helynevekről” szóló törvénycikkkel szemben tanúsított magatartásáról	660
C. 1898 okt. 19. Endrey Gyula felszólalása és interpellációja, Perczel Dezső belügyminiszter válasza az 1898: IV. tc. (A község- és egyéb helynevekről) végrehajtása tárgyában	660
101. Főispáni jelentések és Tomiç Jása agrárszövetkezeti lapjának közleményei a déli megyékben megindult szerb földművesszövetkezeti mozgalomról.	
A. 1897 nov. 12. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a déli megyék szerb földművesszövetkezeti mozgalmának állítólagos külföldi kapcsolatai és a szövetkezetek működésének megfigyelése tárgyában	662
B. 1898 márc. 1. Tomiç Jása szövetkezeti lapjának beköszöntő cikke a magyarországi szerb földművesszövetkezeti mozgalom feladatairól	663
C. 1898 ápr. 22. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök távirata Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a déli megyékben és Horvátországban létesített „mezőgazdasági szövetkezetek” szerbiai kapcsolatai tárgyában	666

D. 1898 máj. 7. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a monarchia területén működő „szerb mezőgazdasági egyletek szövetsége” zágrábi megalakulásáról és Tomić Jása szerb földműves-lapjáról	667
E. 1898 máj. 10. Rónay Jenő Torontál megyei főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a megyei nemzetiségi földművesszövetkezeti szervezkedés hatósági meggátlása tárgyában	669
F. 1898 máj. 29. Rónay Jenő Torontál megyei főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a szerb-íttebei földművesszövetkezet megalakulásáról	670
G. 1898 jún. 17. Br. Vojnits István Bács-Bodrog megyei főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a megyében megkísérelt földművesszövetkezeti szervezkedés hatósági meghiusításáról	671
H. 1898 aug. 30. Tomić Jása bejelentése a „Zemljoradnički Prijatelj” megszűnéséről	671
I. 1898 okt. 31. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a déli megyék szerb földművesszövetkezeteinek állítólagos külföldi kapcsolatai tárgyában	672
J. 1899 febr. 14. Rónay Jenő Torontál megyei főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a nagyikindai szerb földművesszövetkezet megalakulásáról.....	673
K. 1900 júl. 22. Br. Vojnits István Bács-Bodrog megyei főispán jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a megyei szerb földművesszövetkezeti szervezkedésről	673
102. Iratok az 1897. évi kolozsvári román értekezletről.	
A. 1897 nov. 17. Thalmann Gusztáv szebeni főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897 nov. 11-én Kolozsvárt tartott román nemzetiségi értekezletről	674
B. 1897 dec. 3. Id. Bornemissza Károly Szolnok-Doboka megyei főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897 nov. 11-i kolozsvári román értekezletről, 1 melléklettel	675
Melléklet: [1897 nov. 17.] Kodra Gyula, a szegedi „Csillag-börtön” tisztviselőjének levele br. Bornemissza Károly Szolnok-Doboka megyei főispánhoz a „Tribuna Poporului” felhívása tárgyában	676
103. Iratok a kormányzat és Román Miron szebeni gör. kel. érsek-metropolita között felmerült ellentét ügyében.	
A. 1897 nov. 25. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Roman Miron gör. kel. érsek-metropolita politikai magatartása tárgyában	677
B. 1897 dec. 6. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése az uralkodóhoz Roman Miron gör. kel. érsek-metropolita kormányellenes magatartása tárgyában	678
C. 1898 márc. 25. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz a kormányzat és Roman Miron gör. kel. érsek-metropolita közötti ellentét ügyében tett intézkedése tárgyában	680
D. 1898 júl. 13. Roman Miron gör. kel. érsek-metropolita levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a függőben levő egyházmegyei ügyek rendezése tárgyában	681
104. Az 1897 dec. 23-ára hirdetett aradi román gyűlés betiltása és fejleményei.	
A. 1897 dec. 22. Salacz Gyula aradi polgármester betiltó végzése az 1897. dec. 23-ára hirdetett aradi román választói gyűlés tárgyában	682
B. 1897 dec. 24. Az 1897 dec. 23-i betiltott aradi román választói gyűlés határozati javaslata	683
C. 1897 dec. 24. Sarlat Domokos Arad város főkapitányának jelentése Fábíán László aradi főispánnak az 1893. dec. 23-ára hirdetett román gyűléssel kapcsolatban	686
D. 1897 dec. 27. König Károly, a kabinetiroda főnökének levele Br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a betiltott aradi román gyűlés és a Lucaciu-féle távirat tárgyában	687
E. 1897 dec. 24. Fábíán László aradi főispán jelentése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek az 1897 dec. 23-ára hirdetett aradi román nemzetiségi gyűlés betiltása tárgyában.....	688

F. 1898 jan. 1. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átírata Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a Mețianu János aradi gör. kel. püspökkel kapcsolatos román nemzetiségi tüntetés tárgyában	688
G. 1898 jan. 3. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök válasza König Károly udvari tanácsos, a kabinetiroda főnökének az aradi román gyűlés, valamint Lucaciu és társai távirata ügyében hozzá intézett levelére	689
H. 1898 jan. 25. Mețianu János aradi gör. kel. püspök levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az aradi román nemzetiségi tüntetés tárgyában.....	691
105. Iratok az 1898. évi rózsahegy-i képviselőválasztással kapcsolatos liskófalvi sortűz tárgyában.	
A. 1898 febr. 2. Hlinka András nyílt levele választóihoz az 1898. évi rózsahegy-i választás után	
B. 1898 febr. 12. Paksy József kassai főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügy-miniszternek a liskófalvi csendőrsortűz ügyében	694
C. 1899 ápr. 21. Paksy József kassai főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügy-miniszternek a liskófalvi néppárti tüntetők elleni elsőfokú ítéletről	695
D. 1900 jún. 1. Kray István pozsonyi főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügy-miniszternek a liskófalvi ügyben a Kuria által hozott ítélet tárgyában	696
E. 1900 okt. 23. Plósz Sándor igazságügy-miniszter előterjesztése az uralkodóhoz a liskófalvi ügy elítélteinek megkegyelmezése tárgyában	697
106. A nemzetiségi kérdés az 1898. évi közoktatási költségvetés vitájában.	
1898 febr. 15. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter beszéde a kormányzat iskolapolitikájáról a közoktatásügyi költségvetés vitájában.....	700
107. 1898 febr. 28. Belügyminiszteri rendelet a szabályellenesen alakult, felosztott vagy felfüggesztett egyletekben való részvétel kihágássá minősítése tárgyában	702
108. Iratok „A szlovák munkásnéphez” (1898) című röpiratról.	
A. 1898 márc. 15. Hammersberg Jenő budapesti kir. főügyész jelentése Erdély Sándor igazságügy-miniszternek a szlovák munkássághoz intézett röpirat elleni eljárás tárgyában.....	705
B. 1898 máj. 12. Hammersberg Jenő budapesti kir. főügyész jelentése Erdély Sándor igazságügy-miniszternek a szlovák munkásokhoz intézett röpirat felelős szerkesztőjének felmentése tárgyában	706
109. A nemzetiségi kérdés az 1898. évi költségvetési vitában.	
A. 1898 márc. 23. Bánffy Dezső miniszterelnök beszéde a nemzetiségi kérdéstről a költségvetésről szóló törvényjavaslat vitájában	706
B. 1898 márc. 26. Molnár János válasza Bánffy Dezsőnek a néppárt nemzetiségi politikájáról a költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor.....	708
110. 1898 ápr. 3. A fiumei autonóm párt proklamációja a fiumei kérdésben	710
111. A „lelkészi jövedelmek kiegészítéséről” szóló törvényjavaslat és a nemzetiségek.	
A. 1898 ápr. 18. Meltzl Oszkár beszéde és határozati javaslata a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat képviselőházi vitájában	711
B. 1898 ápr. 19. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza Meltzl Oszkárnak a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban benyújtott határozati javaslatára	714
C. 1898 ápr. 26. Thaly Kálmán felszólalása és módosítványa a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor	715
D. 1898 ápr. 26. Madarász József felszólalása a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat részletes vitájában	716
E. 1898 ápr. 26. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter felszólalása a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásakor	717
F. 1898 jún. 7. Mețianu János aradi gör. kel. püspök beszéde a lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	719
G. 1898 jún. 7. Mihali Viktor gyulafehérvári gör. kat. érsek-metropolita beszéde a lelkészi jövedelmek kiegészítéséről szóló törvényjavaslat főrendiházi vitájában	721

H. 1898 jún. 29. 1898: XIV. tc., a lelkészi jövedelem kiegészítéséről.....	723
I. 1899 júl. 1. A gör. kel. román nemzeti-egyházi kongresszus bizottságának javaslata a lelkészi jövedelmek kiegészítésével kapcsolatban	725
J. 1899 dec. 22. A pénzügyi bizottság jelentése „a lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló 1893: XIV. tc. végrehajtásához az 1899. évre szükséges póthitel engedélyezéséről” szóló törvényjavaslat tárgyában	726
112. A határőrvidéki házközösségi intézmény megszüntetéséről szóló 1885: XXIV. tc. módosítása. 1898 máj. 16. A belügyi és igazságügyi miniszter 1898. évi 30 184. IM számú rendelete az 1898: XII. tc. végrehajtásáról	727
113. 1898 jún. 6. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök átirata Erdély Sándor igazságügyminiszterhez dr. Wolff János segesvári gimnáziumi tanár nemzetiségi sajtópöre tárgyában.....	733
114. Iratok az 1897. évi elnapolt gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus összehívását célzó századvégi akciók történetéhez. I. Iratok a kongresszusi ellenzék 1898 okt. 13-i karlócai értekezletén elfogadott felirattal kapcsolatban. A. 1898 jún. 29. Branković György gör. kel. szerb patriarcha levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a szerb nemzeti-egyházi önkormányzati ügyek rendezésére egybehívott folytatólagos értekezlet eredménytelenségéről	735
B. 1898 dec. 18. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök felterjesztése az uralkodóhoz „báró Živković János és társainak a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus egybehívása iránt beadott kérvénye tárgyában”	736
C. 1899 jan. 3. König Károly udvari tanácsos, az uralkodó kabinetirodája főnökének levele br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a gör. kel. szerb nemzeti-egyházi kongresszus ügyében tett előterjesztésre vonatkozólag	744
D. 1899 jan. 5. Miniszterelnökségi fogalmazvány a König Károly udvari tanácsos, kabinetirodai főnöknek a szerb nemzeti-egyházi kongresszusi ügyekben adandó felvilágosítás tárgyában	744
E. 1899 febr. 4. Miniszterelnökségi sajtószemle Živković János és társai felségfolyamodványa elutasításának szerb nemzetiségi sajtó-visszhangjáról.....	745
F. 1899 febr. 9. A szerb szabadelvű sajtó távirati tudósítása a nemzeti-egyházi kongresszus képviselői többsége 1899 febr. 9-i zágrábi értekezletének határozatairól	746
II. Az újvidéki gör. kel. szerb egyházközség 1898 okt. 22-i határozata a kongresszus egybehívása érdekében és annak fejleményei. A. 1898 okt. 3. A „Zastava” beszámolója az újvidéki szerb gör. kel. egyházközség határozatairól	747
B. 1898 dec. 3. Flatt Viktor újvidéki főispán jelentése az újvidéki szerb egyházközség, illetve a szerb egyházközségek emlékirata tárgyában.....	748
C. 1898 dec. 24. Szokolovits hivatalos fordító, a miniszterelnökség nemzetiségi ügyosztálya munkatársának kivonatos fordítása és jelentése az újvidéki egyházközség 1898. évi emlékiratáról	750
D. 1899 jan. 3. Joannovics Pál miniszterelnökségi titkár feljegyzése br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek Flatt Viktor újvidéki főispánnak az újvidéki szerb egyházközség emlékiratával kapcsolatban tett jelentése tárgyában	752
E. 1899 jan. 16. Joannovics Pál min. titkár fogalmazványa az újvidéki gör. kel. egyházközség felségfolyamodványára adandó hivatalos értesítések tárgyában	753
III. 1899 jún. 8. A szerb nemzeti-egyházi kongresszus képviselőinek 1899. évi sérelmi felirata az uralkodóhoz	753
115. A „hlasszisták” és a cseh-szlovák irányzat ügye 1898-ban. A. 1898 júl. 1. Šrobár Lőrinc beköszöntő cikke a „Hlas” (Hang) „ifjú-szlovák” folyóirat első számában a szlovák társadalmi feladatokról.....	768
B. 1898 aug. 5. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök levele Erdély Sándor igazságügyminiszterhez a „Hlas” szlovák folyóirat ellenőrzése tárgyában	771

116. Iratok Dula Máté és társai nemzetiségi pöréhez.	
A. 1898 júl. 7. Hammersberg Jenő budapesti főügyész jelentése Erdély Sándor igazságügyminiszternek Dula Máté és társai „nemzetiségi izgatási ügye” tárgyában	771
B. 1900 jan. 5. A beszercebányai törvényszék ítélete és annak indokolása Dula Máté és társai „nemzetiségi izgatási ügyében”	773
C. 1900 aug. 28. A Dula Máté és társai „nemzetiségi izgatási ügyében” hozott kuriai ítélet hivatalos másolata	779
D. 1900 nov. 24. Székely Ferenc budapesti főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek Dula Máté és társai perújrafelvételi indítványának elutasítása tárgyában	781
E. 1901 febr. 28. Székely Ferenc budapesti főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek Dula Máté és társai felségfolyamodványa ügyében	782
117. Függetlenségi sajtóhangok a belgrádi szerb dalárda debreceni vendégszereplésével kapcsolatban	
A. 1898 júl. 4. A rendező bizottság felhívása a belgrádi szerb dalárda debreceni fogadtatása tárgyában	782
B. 1898 jún. 8. A debreceni függetlenségi sajtó a belgrádi „Stanković Kornél daloskör” itteni vendégszerepléséről	784
C. 1898 júl. 8. Az „Egyetértés” vezércikke: „Magyar–szerb barátkozás”	784
118. 1898 okt. 5. Minisztertanácsi határozat Strossmayer József diakovári püspök uralkodói megrovása tárgyában	786
119. A szerb nemzeti liberális párt 1898 őszi határozata és ennek radikális visszhangja a két párt közötti kapcsolat megszakadásáról.	
A. 1898 nov. 2. A szerb nemzeti szabadelvű párt 1898 nov. 2-i értekezletének határozata	789
B. 1898 nov. 13. Dr. Krasojević György nyilatkozata a szerb nemzeti szabadelvű (liberális) párt 1898 nov. 2-i határozatáról.....	790
120. Iratok a horvát jogpárt és az ausztriai szlovén képviselők kapcsolatairól.	
A. 1898 okt. 26. Polónyi Géza interpellációja br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a horvát jogpárt és az ausztriai szlovén képviselők szövetkezése tárgyában	790
B. 1899 ápr. 26. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Polónyi Géza interpellációjára	791
121. 1898 nov. 8. Jeszenszky Sándor min. tanácsos, a miniszterelnökségi nemzetiségi ügyosztály vezetőjének levele Berczik Árpád, az itteni sajtóosztály vezetőjéhez a Turinban tartandó nemzetközi főiskolai kongresszus tárgyában.....	792
122. 1898 nov. 18. A szász néppárt barcasági kerületi választmányának beszámolója a szabadelvű kormánypárttal kötött, 1887 óta érvényben levő választási egyezség („paktum”) állásáról	792
123. Az 1898 dec. 2-i betiltott világosi román gyűlés és a „Lueger-távirat” képviselőházi vitája.	
A. 1898 dec. 22. Pichler Győző felszólalása és interpellációja a betiltott világosi román népgyűlés fejleményei tárgyában.....	794
B. 1899 ápr. 23. A miniszterelnökségi nemzetiségi ügyosztály feljegyzése Széll Kálmán miniszterelnök számára a betiltott világosi román népgyűlés tárgyában elhangzott képviselőházi interpellációval kapcsolatban	796
C. 1899 ápr. 26. Széll Kálmán miniszterelnök válasza Pichler Győzőnek a betiltott világosi román népgyűléssel kapcsolatos interpellációjára	797
124. Iratok Mețianu János aradi gör. kel. püspök román metropolitává történt választásának uralkodói megerősítésével kapcsolatban.	
A. 1898 dec. 31. Pușcariu Hilarion gör. kel. archimandrita kongresszusi kir. biztos távirati jelentése Mețianu János aradi gör. kel. püspök metropolitává történt megválasztásáról	798

B. 1899 jan. 2. Jancsó Benedek min. tanácsos, a nemzetiségi ügyosztály munkatársának feljegyzése br. Bánffy Dezső miniszterelnök számára a Mețianu János nagyszebeni megválasztásával kapcsolatban Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő átirat tárgyában	799
C. 1899 jan. Jancsó Benedek min. tanácsos, a nemzetiségi ügyosztály munkatársának újabb feljegyzése br. Bánffy Dezső miniszterelnök számára a Mețianu gör. kel. román metropolisától az uralkodói megerősítés ellenében megkívánandó politikai biztosítékok tárgyában	801
D. 1899 febr. 8. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter átirata br. Bánffy Dezső miniszterelnökhöz Mețianu János román gör. kel. érsek-metropolita megválasztásának uralkodói megerősítése tárgyában, 1 melléklettel	803
Melléklet: 1899 jan. 28. Mețianu János aradi gör. kel. püspök, megválasztott nagyszebeni román metropolita Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett cáfolata a személye ellen felhozott egyházi és politikai vádak tárgyában	804
125. Képviselőházi interpellációk az 1897 jan. 17-i újszentannai csendőrsortúz tárgyában.	
A. 1899 jan. 20. Blaskovics Ferenc interpellációja az újszentannai csendőrsortúz tárgyában Perczel Dezső belügyminiszterhez	808
B. 1899 jan. 20. Sima Ferenc interpellációja Perczel Dezső belügyminiszterhez az újszentannai vérengzés tárgyában	808
C. 1899 jan. 21. Wittmann János felszólalása és interpellációja Perczel Dezső belügy- és Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a szentannai vérengzés és a „Südungarische Bauernvereine” hatósági felfüggesztése tárgyában	809
126. 1899 márc. 13. Komjáthy Béla határozati javaslata az „erdélyi részekben követendő nemzeti politikáról” a földművelésügyi tárca költségvetési tárgyalásakor:	813
127. Jancsó Benedek röpirata br. Bánffy Dezső nemzetiségi politikájáról és a miniszterelnökségi nemzetiségi ügyosztály megszűnése.	
A. 1899 márc. 22. Polónyi Géza felszólalása, Széll Kálmán miniszterelnök, Pichler Győző, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Sierban Miklós nyilatkozatai a volt „nemzetiségi ügyosztály” működését tárgyaló bánffysta röpiratról az 1899. évi belügyi költségvetés tárgyalásakor	815
B. 1899 márc. 31. Sajtóbeszámoló a bukaresti kamarában a magyar–román viszony kérdésében lezajlott vitáról: „A nemzetiségi kérdés a román képviselőházban”	820
C. 1899 máj. 17. A függetlenségi sajtó közleménye a miniszterelnökségi V. ügyosztály feloszlásáról: „A nemzetiségi ügyosztály megszüntetése”	821
D. 1899 máj. 19. A „Gazeta Transilvaniei” kommentárja a miniszterelnökségi nemzetiségi ügyosztály megszűnésével kapcsolatban	821
128. A budapesti szlovák munkásegylet (Poučný slovensky robotnický spolok v Budapešti, 1899) alapításának ügye	
A. 1899 márc. 27. Babic József és társainak kérvénye a budapesti polgármesteri hivatalhoz a szlovák munkásegylet alapszabályainak felterjesztése tárgyában	823
B. 1900 dec. 1. Belügyminiszteri leirat Budapest Székesfőváros tanácsához a „Budapesti általános tót munkás egyesület” címéből a nemzetiségi megjelölés elhagyása tárgyában	824
129. 1899 ápr. 8. Mihali Viktor balázsfalvi gör. kat. érsek és metropolita beadványa Széll Kálmán miniszterelnökhöz a balázsfalvi román gör. kat. főgimnázium főhatósága ügyében	824
130. A függetlenségi sajtó a „román passzivitásról”.	
A. 1899 ápr. 9. Bredicianu Coriolan román nemzetiségi politikus levele az „Egyetértés” szerkesztőjéhez a román politikai passzivitás kérdésében	826
B. 1899 ápr. 15. Pintér Gábor szebeni tanfelügyelő jelentése Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek az „Egyetértés” függetlenségi napilap által közölt Szeben megyei román nyelvű előadások tárgyában	827
C. 1899 júl. 14. Az „Egyetértés” vezércikke a román passzivitás káros voltáról	829

131. 1899 ápr. 26. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentése a minisztertanácsban az 1899. évi rendkívüli gör. kel. román nemzeti-egyházi kongresszus egybehívásával kapcsolatban	830
132. Iratok Goldiș József nagyváradi gör. kel. püspöki vikárius aradi püspökké választása és beiktatása körülményeiről.	
A. 1899 máj. 13. A kolozsvári román egyetemi ifjúság nyilatkozata Goldiș aradi gör. kel. püspök megválasztásával kapcsolatban	830
B. 1899 aug. 2. Az „Arad és Vidéke” beszámolója a Goldiș püspök beiktatása alkalmából rendezett díszbeszéd felszólalásairól	833
C. 1899 aug. 8. A „Népszava” közleménye a Goldiș aradi gör. kel. püspök beiktatása alkalmával elhangzott nyilatkozatokról	834
D. 1899 aug. 20. „Egyetértés” cikke az „aradi találkozó” után a román passzivitás és aktivitás kérdéséről	836
E. 1899 szept. 19. Goldiș József aradi gör. kel. püspök levele Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez Mangra Vazul felfüggesztett teológiai tanár állásába való visszahelyezése tárgyában	838
133. Iratok a „Národnie Noviny” 1899. évi sajtópöréhez.	
A. 1899 jún. 12. Részlet Štefanovič Milošnak a Národnie Noviny 1899. jún. 12-i sajtóperében a budapesti törvényszék előtt mondott védőbeszédéből	840
B. 1899 jún. 14. Hammersberg Jenő budapesti kir. főügyész jelentése Plósz Sándor igazságügyminiszternek Škultéty József sajtópere tárgyában	842
134. „Szász helynév-vita” a képviselőházban a „vám- és kereskedelmi viszonyok s ezekkel összefüggő kérdések rendezéséről” szóló törvényjavaslat tárgyalásakor.	
A. 1899 jún. 24. Mezőssy Béla felszólalása a vám- és kereskedelmi viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalásakor	843
B. 1899 jún. 24. Schmidt Károly felszólalása a vám- és kereskedelmi viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalásakor	845
135. Iratok a földművelésügyi kormányzat hegyvidéki akciójának 1899–1901 évek közötti történetéhez.	
A. 1899 szept. 25. Egán Ede, a „hegyvidéki akció” miniszteri biztosának jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a ruszin hegyvidékről kivándorolni szándékozó helyi földbirtokosok földjeinek megvásárlása és ruszin földműveseknek részletfizetés formájában való eladása tárgyában	846
B. 1900 jan. 24. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter előterjesztése az uralkodóhoz „a ruthének lakta északkeleti határszéli hegyvidék gazdasági viszonyairól és azok javítását célzó intézkedésekről”	849
C. 1900 jan. 26. Egán Ede, a „hegyvidéki akció” miniszteri biztosának jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a „Bereg-, Ung- és Ugocsa megyék hegyvidékén, valamint Máramaros megye területén alakítandó hitelszövetkezetek” tárgyában	853
D. 1900 febr. 6. Az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatóságának levele Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a „ruthén szövetkezetek” alakítása és működésük ellenőrzése tárgyában	857
E. 1900 febr. 12. Hírlapi beszámoló a „ruthén akció” 1900 febr. 12-i munkácsi közgyűléséről	858
F. 1900 febr. 17. Egán Ede miniszteri biztos levele Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a „hegyvidéki akció” munkácsi értekezletén mondott beszédével kapcsolatban	860
G. 1900 febr. 18. Rónay Antal, az ungvári főerdőhivatal vezetőjének jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a „hegyvidéki akció” 1900 febr. 12-i munkácsi értekezletén elhangzottakról és az akció kiterjesztésével kapcsolatban	860
H. 1900 okt. 18. A földművelésügyi minisztérium elnöki osztályának jelentése a „ruthén akcióról”	862
I. [1900 okt. végén.] A földművelésügyi minisztérium elnöki osztályának vázlatos jelentése a „ruthén akcióról” Egán Ede miniszteri biztos 1800 okt. 18-i összefoglaló jelentése alapján	865

J. 1900 dec. 18. Egán Ede miniszteri biztos levele Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez az ungvári főerdőhivatal vezetőjének a hegyvidéki akció kiszélesítésére vonatkozó javaslata tárgyában	867
K. 1901 jan. 11. Egán Ede miniszteri biztos, a „hegyvidéki akció” vezetőjének jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek az itteni parasztbirtokok tömeges árverezése folytán előállott helyzet megváltoztatása tárgyában	867
L. 1901 júl. 10. Egán Ede, a hegyvidéki kirendeltség kormánybiztosának jelentése Széll Kálmán miniszterelnöknek Firczák Gyula munkácsi gör. kat. püspöknek a máramarosi kivándorlási mozgalom ügyében a miniszterelnökhöz intézett emlékirata tárgyában, 1 melléklettel	869
Melléklet: [1901 júl. 10.] Egán Ede miniszteri biztos jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek a máramarosi ruszinok tömegkivándorlása ügyében készült emlékirata tárgyában	870
136. 1899 okt. 9. Plósz Sándor igazságügyminiszter átirata Széll Kálmán miniszterelnökhöz a magyarországi szerb sajtónak a szerb uralkodóház ellen intézett állítólagos támadásai tárgyában, 2 melléklettel	875
Mellékletek:	
A. 1898 okt. 20. Erdély Sándor igazságügyminiszter átirata Barlovác M. György budapesti szerb főkonzulnak a magyarországi sajtóban megjelent, a szerb uralkodóházat sértő közlemények tárgyában	876
B. 1898 nov. 22. Erdély Sándor igazságügyminiszter átirata Barlovác M. György budapesti szerb főkonzulnak a szerb uralkodóházat sértő, Magyarország területén megjelent, illetve terjesztett röpiratok és hírlapi közlemények tárgyában	877
137. 1899 nov. 21. Komjáthy Béla, Lukács László és Cseh Ervin horvát-szlavon-dalmát miniszter felszólalásai a horvát pénzügyi egyezmény újabb meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor	878
138. Iratok az északi megyékben jelentkező tömeges kivándorlás és inség tárgyában.	
A. 1899 dec. 14. Rósa Lajos, Trencsén megye közgazdasági előadójának jelentése Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek az ország északi megyéiben tömegesen előforduló kivándorlás okairól.....	883
B. 1900 márc. 1. Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár levele Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez az északi megyék és kivált Trencsén megye gazdasági válságáról szóló korábbi átirata tárgyában.....	885
Rövidítések	886
Névmutató	887
Tárgymutató.....	909
Tartalom	939
Hibák jegyzéke	967

[Vákát oldal]

HIBÁK JEGYZÉKE

27. oldal alulról 7. jegyzet-sorában „Šegvié” h. *Šegvić*” olvasandó.
96. oldal alulról 5. sorában 32. sz. irat h. 29. sz. irat értendő.
203. oldal alulról 2. jegyzet-sorban „mérséklet” h. „*mérsékelt*” olvasandó.
227. oldal alulról 1. jegyzet-sorban „Sibi” h. „*Sibiu*” olvasandó.
333. oldal alulról 9. jegyzet-sorban „szerb kormánytámogató sajtó” h. „szerb kormánytámogató *sajtót*” olvasandó.
401. oldalon az 55/C. irat címében 1895 aug. 2 dátum helyesen:
1896 aug. 2.
429. oldal 1. sz. jegyz. alulról 6. sorában 113. sz. irat h. *101.* sz. irat értendő.
430. oldal felülről 5. sorában „követtett” h. értsd: „*követetett*”.
432. oldal alulról 5. jegyzet-sorban Russ-Sirianu h. *Russu-Şirianu* olvasandó.
442. oldal felülről 21. sorában „kinek” h. „*kiknek*” olvasandó.
465. oldal felülről 10. sorában declatorum h. értsd: „*declaratorium*”.
487. oldal 1. sz. jegyz. 5–6. sorában a levéltári irat Eszék és Zimony városát a vármegyékkel együtt sorolja fel, ami nyomdai zavart okozott. A felsorolás helyesen így olvasandó: Eszék 1.378, Zágráb *vm.* 1.180, Zimony 648.
488. oldal iratszámja nem 78, hanem 77.
539. oldalon az 1. sz. jegyz. 2. sorában 56. sz. irat h. *48.* sz. irat értendő.
579. oldal alulról 10. jegyzet-sorában „Najnovškí socialisti” h. „Najnovší socialisti” olvasandó.
580. oldal alulról 4. sorában „Svěňi” helyesen „*Švěňi*”-nek írandó.
710. oldalon a 110. irat címe a hírlapi közlemény címe alapján készült.
A szóban levő párton természetesen a *fiumei autonóm párt* értendő, amely elsősorban az itteni olasz lakosságra támaszkodott.
747. oldal alulról 7. sorában 22. sz. irat h. *20.* sz. irat értendő.

A kiadásért felelős a Tankönyvkiadó Vállalat igazgatója
1956

Felelős lektor: Almásy János

Műszaki vezető: Horváth János

Műszaki szerkesztő: Heimler Kálmán

A kézirat nyomdába érkezett: 1955. november hó. – Megjelenés: 1956. március hó

Terjedelem: 97 (A/5) ív

Készült monó szedésről, íves magasnnyomással, az MNOSZ 5601–54 és az MNOSZ 5602–55 Á
szabványok szerint

56-19204 – Egyetemi Nyomda, Budapest – F. v.: Janka Gyula igazgató – 2-9